

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra Veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Matriční úřady a matriční knihy

Předkládá: Lucie Faitenhanzlová

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda CSc.

Plzeň 2020

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Lucie FAITENHANZLOVÁ
Osobní číslo:	R17B0028P
Studijní program:	B6804 Právní specializace
Studijní obor:	Veřejná správa
Téma práce:	Matriční úřady a matriční knihy
Zadávací katedra:	Katedra veřejné správy

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Matriční úřady – matrikář/ka – náplň práce – matriční událost – zápis do matričních knih
3. Matriční knihy
4. Praktická část – rozhovory – anonymní dotazník + jeho vyhodnocení
5. Závěr

Rozsah bakalářské práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

viz zvláštní seznam

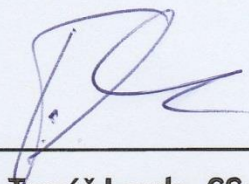
Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Tomáš Louda, CSc.**
Katedra veřejné správy

Datum zadání bakalářské práce: **29. března 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2020**

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Matriční úřady a matriční knihy“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

V Plzni, dne

.....
Lucie Faitenhanzlová

Poděkování

Prostřednictvím této strany bych chtěla poděkovat několika lidem jednak za pomoc a spolupráci při psaní této bakalářské práce, tak také za pochopení a trpělivost ve chvílích, kdy situace nebyla nejlepší a tvorba bakalářské práce nešla podle plánu.

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu práce panu JUDr. Tomáši Loudovi, CSc., za odborné vedení celé práce a jeho věcné připomínky. Velmi si vážím dobrých rad jak k teoretické a praktické části práce, tak i rad ohledně formální stránky. Za zmínku stojí i vstřícnost při osobních setkáních z důvodu konzultace práce.

Děkuji i bakalářce Janě Hájkové, která po celou dobu studia zasílala studentům důležité informace týkající se data odevzdání práce, časů konzultací s vedoucím práce a ostatních organizačních záležitostí.

Díky patří také celé mé rodině a přátelům, kteří mě při psaní práce velice podporovali a po prosbě o vyplnění anonymního dotazníku neváhali a ochotně pomohli. Tímto tedy děkuji všem 130 respondentům, kteří dotazník vyplnili a tím se podíleli na tvorbě praktické části této bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	8
1. Definice matričního úřadu	10
2. Matrikář/matrikářka	11
2.1. Předpoklady pro výkon funkce.....	11
2.2. Náplň práce	12
3. Matriční knihy.....	13
3.1. Matriční událost	14
3.2. Sběrka listin.....	14
3.3. Zápis do matriční knihy	14
3.4. Nahlížení do matriční knihy	15
4. Reforma financování matričních úřadů	17
5. Kniha narození.....	19
5.1. Rodný list.....	20
5.2. Jméno a příjmení.....	21
5.2.1. Změna jména a příjmení	22
5.2.2. Regulace jmen.....	25
5.3. Vítání občánků.....	26
6. Kniha úmrtí.....	28
6.1. Úmrtní list.....	29
7. Kniha manželství	31
7.1. Oddací list.....	32
7.2. Sňatek.....	33
7.3. Podmínky pro uzavření manželství.....	35
7.4. Zánik manželství.....	37
8. Kniha partnerství.....	38
8.1. Doklad o partnerství.....	39

8.2. Podmínky pro uzavření registrovaného partnerství	40
8.3. Zákon o manželství pro všechny	42
8.3.1. Rozdíly mezi manželstvím a registrovaným partnerstvím	42
9. Zvláštní matrica	44
10. Praktická část	46
10.1. Vyhodnocení dotazníku	46
Závěr	53
Resumé.....	55
Klíčová slova	56
Seznam zkratk	57
Seznam příloh	57
Použitá literatura	58
Přílohy	

Úvod

Bakalářská práce se zaměřuje na téma „*Matriční úřady a matriční knihy*“. Je zde popsán celkový souhrn informací pojící se k oblasti matrik. Obsahuje vymezení základních pojmů tohoto odvětví či zásadní informace, které jsou pro tuto část veřejné správy důležité. S jejich pomocí si i obyčejný člověk, který s veřejnými službami v takové míře v životě nepřišel do styku, dokáže představit, o co se vlastně jedná. Pro zjištění, jakou představu lidé mají, byl vytvořen dotazník, na který respondenti odpovídali a tak pomohli k vytvoření praktické části práce, jenž je právě zaměřená na názory a znalosti takzvaných „laiků“.

Práce byla vypracovaná za pomoci několika internetových i knižních zdrojů. Používány byly především přímo zákonné úpravy či oficiální stránky Ministerstva vnitra ČR.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část je zaměřena na základní pojmy vztahující se k matričním úřadům. Příkladem může být definice matričního úřadu, seznámení se s pojmem matrikář, společně s uvedením jeho náplně práce, nebo pojmy jako matriční událost či sbírka listin. Rozsáhlá část práce je věnována matričním knihám – kniha narození, kniha úmrtí, kniha manželství, kniha partnerství a zvláštní matrika. Každá kapitola je zaměřena na konkrétní matriční knihu a popisuje dané matriční události, matriční doklady či různé záležitosti a podmínky spojené s nimi. Dále je v teoretické části rozepsáno i téma týkající se registrovaného partnerství, kdy se právě homosexuální páry snaží prosadit návrh zákona o manželství pro všechny. Práce obsahuje i několik příloh, které slouží k doplnění a upřesnění informací v textu.

Praktická část je vytvořena z vyhodnocení anonymního dotazníku, obsahujícího otázky týkající se matričních úřadů a matričních knih. Dotazník byl rozeslán 130 respondentům, kteří jej vyplnili a tím přispěli svými znalostmi a názory. Otázky byly tvořeny s cílem zjistit, zda respondenti matriční úřady znají a zda je využívají. Některé z otázek byly zaměřené i na zmíněné manželství pro všechny.

Otázkou tedy zůstává, jak k manželství pro všechny přistupují běžní občané. Z tohoto důvodu jsou poslední otázky dotazníku zaměřené právě na toto téma a v bakalářské práci se na ně klade velký důraz. Cílem je zjistit, zda respondenti s tímto životním stylem souhlasí či nikoli. Ve formě takzvané otevřené odpovědi mohli vlastními slovy rozepsat, co si o téhle věci myslí. Na základě vyhodnocení těchto otázek se dá zjistit, jak dnešní populace k registrovanému partnerství přistupuje, co si myslí o manželství pro všechny a zda změny tradičních hodnot podporuje.

Hypotéza zní, že většina tázaných bude přistupovat k přijetí zákona o manželství pro všechny kladně a jeho přijetí odsouhlasí, třeba už jen kvůli zrovnoprávnění. Určitě se najdou i lidé, kteří budou mít negativní názor a budou odporovat. Svoji roli bude hrát i názor ohledně rozdílů v právech a povinnostech mezi manželi a partnery. Podle mého názoru, i když budou lidé proti manželství pro všechny, nebo i proti registrovanému partnerství obecně, určitě se alespoň pozastaví nad problematikou znevýhodnění registrovaných partnerů v tomto ohledu.

1. Definice matričního úřadu

Matričním úřadem se rozumí obecní úřady, které vykonávají své činnosti na úseku matrik a činnosti stanovené Zákonem č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.¹

Nejedná se však pouze o obecní úřady. Mezi matriční úřady patří i úřady městských částí v hlavním městě Praha, úřady městských obvodů v územně členěných statutárních městech a pro území vojenských újezdů jsou to újezdní úřady, jejichž správní obvody určí a vymezí Ministerstvo vnitra České republiky, prostřednictvím prováděcího předpisu.

Matriku nevede každý obecní úřad, nýbrž jen obec s pověřeným úřadem a vykonávají tak tyto služby pro všechny okolní obce, které spadají do jejich správního obvodu.² Seznam všech matričních úřadů můžeme najít společně s jejich vymezenými obvody ve Vyhlášce Ministerstva vnitra České republiky č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.³ Zároveň je v příloze této vyhlášky seznam matričních úřadů, které jsou oprávněny registrovat partnerství.

Matrika je státní evidence narození, vzniku manželství či registrovaného partnerství a úmrtí fyzických osob v České republice (dále jen „ČR“) i v zahraničí, v případě pokud jde o občany ČR.⁴

Hlavní náplní práce matričního úřadu je především vedení matričních knih, do kterých se zapisuje narození a úmrtí osoby, uzavření manželství nebo vznik registrovaného partnerství, a také vedení sbírek listin. V případě, že by se některá z těchto situací stala v cizině, vede Úřad městské části Brno-střed takzvanou zvláštní matriku. Vedení matričních knih a činnosti prováděné v souvislosti s ním, spadají do výkonu státní správy, kterou matriční úřady vykonávají v přenesené působnosti.

---

¹ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 6. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §2 odst. 1 písm. a)

² tamtéž - §3 odst. 2 písm. a)

³ Vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 6. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>> . §1 odst. 2, příloha č. 1

⁴ Moderní obec: Nová úprava matrik [online] c2013 [citováno dne 6. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.moderniobec.cz/nova-uprava-matrik/>>

Mezi činnosti, které matriční úřady vykonávají, patří například vydávání rodných, oddacích a úmrtních listů či dokladů o partnerství, zápisy matričních událostí do matričních knih, vyřizování záležitostí týkajících se žádosti o manželství či registrovaného partnerství, řešení užívání jména a příjmení, přijímání ohlášení narození dítěte a úmrtí osoby a mnoho dalších.⁵

Na vedení matrik dohlíží nadřízené orgány. Jednak jde o úřady s rozšířenou působností, které provádí kontrolu matričních knih i sbírek listin dle potřeby, ale nejméně však jednou do roka. Dalším dozorcím orgánem vyššího stupně je krajský úřad, který dohlíží na výkon přenesené působnosti na úseku matrik ve svém obvodu.

2. Matrikář/matrikářka

Matrikář či matrikářka (dále jen „matrikář“) je zaměstnancem obce s působností matričního úřadu. Obecní úřad ustanoví daného matrikáře k vedení matriky. Nejčastěji se jím určí způsobilý pracovník obecního úřadu vykonávající matriční působnost. Matrikář je při výkonu své funkce podřízen starostovi obce. V případě, že obec poskytuje služby matrik pro celý obvod, kde jsou i jiné obecní úřady, je zaměstnanec podřízen starostovi obce, která vede matriční úřad. Základním úkolem matrikáře je zabezpečování úkonů v souvislosti s vedením sbírek listin a matričních knih. Matrikář má při výkonu své funkce postavení úřední osoby. Má přístup do matričních knih, kde jsou zmíněny osobní údaje různých osob, a z toho plyne, že mají povinnost o těchto údajích zachovávat mlčenlivost a to i v případě, pokud už danou funkci nevykonávají.⁶

2.1. Předpoklady pro výkon funkce

Matrikářem může být zletilý a občansky bezúhonný občan ČR, který je, jak je výše zmíněno, zaměstnancem obce. Musí prokázat odborné znalosti v oboru a složit zkoušku na krajském úřadu nebo zkoušku zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštního zákona. Své odborné znalosti prokáže poskytnutím osvědčení o vykonání zkoušky vydaným krajským úřadem.

---

⁵ Státní správa: Matriční úřady: Činnosti druhu úřadu Matriční úřady [online] c2000-2020 [citováno dne 6. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/d0054?opendocument&:0312>>

⁶ Zákony pro lidi: Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 6. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §9 odst. 5 a 6

Cílem zkoušky je především zjištění vědomostí matrikáře a ověření jeho znalostí v oboru. Obsahem zkoušky jsou například otázky na znalost právních předpisů v oblasti matrik, jména, příjmení a státního občanství, ale také ověřování pravosti podpisu nebo shody kopie s listinou. Kromě ověření těchto znalostí je nutné ve zkoušce uspět i v dovednosti užívání výpočetní techniky.

Matrikář má možnost se na zkoušku připravit a zaměstnavatel matrikáři její vykonání umožní. V případě neúspěchu je možné zkoušku provést ještě dvakrát, kdy mezi dvěma zkouškami nesmí být rozmezí kratší 60 dnů a delší než 90 dnů.⁷

2.2. Náplň práce

Náplň práce zaměstnance na matričním úřadě se rozděluje podle toho, ke které matriční knize se dané záležitosti vztahují.

Se situacemi, které se týkají narození, souvisí několik úkolů, které musí matrikáři přijmout, řešit a případně i vyřídit. Nejčastější případ je samozřejmě oznámení o narození dítěte, jeho zapsání do knihy narození a následné vydání rodného listu. Spojuje se s tím i souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství. Matrika například také rozhoduje o udělování jmen pro děti a v některých případech je možné, že se jméno nepovolí (viz kapitola 5.2.2. Regulace jmen). Po narození dítěte obec, případně městská část, uskutečňuje takzvané vítání občánků, kde je také nutná účast matrikáře.

Ve vztahu k úmrtí se váže například přijímání ohlášení o úmrtí osoby, zapsání této matriční události do knihy úmrtí a vystavení úmrtního listu.

Manželství je podloženo několika dokumenty, které matrikář vyřizuje, a patří mezi ně například přijímání žádosti o uzavření manželství a přijímání dokumentů, které jsou pro uzavření manželství nezbytné. Vyřizuje se zde i žádost o církevní sňatek. Po uzavření manželství se vše zapíše do knihy manželství a vydá se oddací list. Zároveň s těmito záležitostmi se řeší i užívání příjmení. Až na několik výjimek musí matrikář být přítomný na samotném obřadu společně s oddávajícím. Do knihy manželství se zapisuje i rozvod nebo manželství prohlášené za neplatné.⁸

---

⁷ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 6. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §9 odst. 1-4

⁸ Státní správa: Matriční úřady: Činnosti druhu úřadu Matriční úřady [online] c2000-2020 [citováno dne 6. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/d0054?opendocument&:0312>>

V souvislosti s registrovaným partnerstvím se postupuje podobně jako při manželství. Podává se žádost o registrované partnerství, matriční událost se zapisuje do knihy partnerství a následně se vydá matriční doklad. Do knihy se zapíše i zrušení partnerství nebo prohlášení o jeho neplatnosti.⁹

Další náplní práce matrikáře je například přijímání žádostí o nahlédnutí do matričních knih, přijímání žádostí o zápis do zvláštní matriky, vydávání potvrzení o údajích zapsaných v matričních knihách a další.

3. Matriční knihy

Matrika se dělí na matriku narození, manželství, partnerství a úmrtí. Pro každou z těchto matrik se vede i příslušná matriční kniha. Všechny tyto matriční knihy jsou tvořeny z předem svázaných tiskopisů.

Tiskopisy jsou přísně zúčtovatelné a obsahují několik ochranných prvků proti padělání a pozměňování. Všechny tiskopisy jsou označeny písmenem a šestimístnou číslicí. V případě, že dojde k vyčerpání kombinací čísel, použije se jiné písmeno, které abecedně navazuje na písmeno označující předchozí sérii tiskopisů. Kromě papíru, na kterém bývá tiskopis natištěn a který sám o sobě má plně chemickou ochranu, obsahuje tiskopis i další ochranný prvek a tím je například nezaměnitelný vodoznak ve tvaru lva ve štítu a lipových listů.¹⁰

Každý svazek matriční knihy obsahuje maximálně 300 listů, kdy určitě nesmí chybět úvodní list, list podpisových vzorů, listy, do kterých se zapisují matriční události, a abecední jmenný rejstřík.

Přední strana vazby matriční knihy má přesně danou strukturu. Musí obsahovat druh matriční knihy, název matričního úřadu, název obce, pro kterou se matriční kniha vede, pořadové číslo svazku a datum počátečního a konečného zápisu. V případě, že se jedná o zvláštní matriku, bude místo názvu obce uvedeno „Zvláštní matrika“.¹¹ Příklad úvodní strany knihy narození obsahuje jedna z příloh bakalářské práce (viz příloha č. 1).

---

⁹ Státní správa: Matriční úřady: Činnosti druhu úřadu Matriční úřady [online] c2000-2020 [citováno dne 6. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/d0054?opendocument&:0312>>

¹⁰ Vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 7. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>> - §2a odst. 1 a 3

¹¹ tamtéž - §3 odst. 3

3.1. Matriční událost

Matriční událostí se rozumí daná situace, která se následně zapisuje do matriční knihy. Jedná se především o narození, úmrtí, uzavření manželství a vznik partnerství fyzických osob.

3.2. Sbíрка listin

Pro každou matriční knihu vede úřad sbírku listin, které podkládají určité matriční zápisy či jejich změnu nebo opravu. Sbířky listin se vedou samostatně za každý kalendářní rok a nejpozději do konce února následujícího roku se musí odevzdat obci s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu.¹²

3.3. Zápis do matriční knihy

Do matriční knihy se zapisují jednak matriční události, ale také matriční skutečnosti, s nimiž se doplňují zápisy v matriční knize. Jedná se například o rozhodnutí o neplatném manželství či partnerství, o rozvodu manželství a o zrušení partnerství, ale také o údaje o osvojení, o určení rodičovství nebo o změně jména a příjmení.¹³

Příslušnost matričního úřadu je určena podle jeho správního obvodu. Pokud se osoba narodila nebo zemřela v daném správním obvodu, je úřad příslušný k zapsání matriční události do matriční knihy. V případě, že nelze určit, kde osoba zemřela či se narodila, zapíše to matriční úřad toho správního obvodu, kde byla osoba nalezena. Uzavření manželství se zapisuje v místě, kde ke sňatku došlo. Tak tomu je i u registrovaného partnerství.¹⁴

Matriční úřad je povinen zajistit ochranu dat v matričních knihách před zničením, poškozením a zneužitím a uchovávat je po určitou dobu.

Veškeré zápisy se do matričních knih zaznamenávají ručně do předem svázaných knih, ale zároveň se vše eviduje i souběžně pomocí výpočetní techniky. Pokud nastane situace, že se údaje v elektronické podobě liší od informací ve svazku rukopisně vedeném, považují se vždy za správné ty údaje uvedené v matriční knize psané ručně. Zápisy provádí sám matrikář dokumentárním inkoustem a to čitelně.¹⁵

---

¹² Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 7. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>>

- §8 odst. 1a 2

¹³ tamtéž - §5 odst. 1

¹⁴ tamtéž - §10 odst. 1a 2, §11

¹⁵ tamtéž - §6

Zápisy do matričních knih se provádějí na základě obdržených podkladů pro jejich provedení, nebo i v případě ústního oznámení a to nejpozději do 30 dnů od ohlášení. Vše se zapisuje v úřední místnosti v sídle daného matričního úřadu, pokud obec s rozšířenou působností nebo krajský úřad nestanoví jinak.¹⁶ Vše se zaznamenává podle časové posloupnosti, ale existuje i takzvaný dodatečný zápis, při kterém se údaje zapisují mimo časovou posloupnost uvedených matričních událostí. Po posledním zápisu v kalendářním roce se vždy nechává volné místo pro dodatečné zápisy.

Do každé knihy se vždy zapisují údaje osob, kterých se daná matriční událost týká. Jde především o jména a příjmení, data narození, určitá data vztahující se k události, místa trvalého pobytu osob a nakonec datum zápisu a podpis matrikáře. Datum se zapisuje arabskými číslicemi oddělenými tečkami a to vždy v pořadí den, měsíc a rok. Při uvádění místa matriční události se napíše název obce, případně i její část, společně s popisným nebo evidenčním číslem. V případě, že se jedná o událost zapisovanou do zvláštní matriky, uvádí se i příslušný stát.

3.4. Nahlížení do matričních knih

Jak už je výše několikrát zmíněno, do matričních knih se zapisuje narození, úmrtí, uzavření manželství a vznik registrovaného partnerství fyzických osob v ČR i v cizině. Do těchto knih a do sbírek listin je možné za určitých podmínek nahlédnout. V přítomnosti matrikáře je zde i možnost si dělat výpisy či doslovný výpis formou fotokopíí.

Podmínky pro nahlížení do knih a sbírek listin jsou předem stanovené a mezi ně patří i určený okruh osob, který je oprávněn k tomuto jednání. Nahlížet smí samozřejmě ti, kterých se zápis přímo týká a zároveň i jejich rodina. V případě, že by dotčená osoba sepsala plnou moc, mohl by se do zápisů podívat i ten, jenž je k tomu zplnomocněný. Zápisy mohou sloužit i pro úřední potřebu státních orgánů nebo pro orgány územní samosprávy při výkonu jejich činností v rámci přenesené působnosti. S tím souvisí i nahlížení do spisů fyzickými osobami, které prokážou, že je to nezbytné pro obhajobu jejich práv před orgány státu či územně samosprávných celků.¹⁷

---

¹⁶ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 7. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §7 odst. 1 a 2

¹⁷ Ministerstvo vnitra České republiky: Matriky – Matriční úřady: Nahlížení do matričních knih a sbírky listin [online] c2019 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/matriky-nahlizeni-do-matricnich-knih-a-sbirky-listin.aspx>>

Nastane-li situace, kdy matka po narození dítěte zažádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem, nemůže do zápisu o narození dítěte nahlédnout nikdo jiný než ona a po dovršení 12 let i samotné dítě. Podle zákona o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů může matriční úřad vydat doklad či povolit nahlížení do knih kterékoliv fyzické osobě v případě, že uplynula určitá lhůta od dotčeného zápisu. Tato lhůta se liší délkou trvání. Pro knihu narození se jedná o 100 let, u knihy manželství a partnerství trvá lhůta 75 let a u knihy úmrtí pouze 30 let.¹⁸

Nahlížení do matričních knih uložených v archivu se smí na základě žádosti a stanovených podmínek podle Zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů a badatelského řádu archivu. V archivech se smí nahlížet pouze do kopií daných archiválií. Pokud ovšem kopie nejsou vyhotovené, nahlíží se přímo do originálu a to jen se souhlasem archivu.¹⁹

Žadatel o nahlédnutí do knihy či sbírky listin musí zajít na příslušný matriční úřad, který danou matriční knihu vede. Osoba se musí prokázat platným průkazem totožnosti a předložit několik dokladů důležitých pro kontrolu splněných podmínek k nahlížení. Musí se ukázat žádost o povolení nahlédnout do knihy, doklady prokazující, že jde o zápis týkající se jeho či jeho rodiny nebo že je to nezbytné k uplatnění jeho práv před orgány státu či územní samosprávy nebo plnou moc.

Správní poplatky za využívání těchto služeb stanoví Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích tak, že za každou matriční událost pouze při nahlédnutí zaplatí žadatel 20 korun českých (dále jen „Kč“) a v případě kopírování 15 Kč za první stranu a dalších 5 Kč za každou započtenou stranu.²⁰

Povolení o nahlédnutí do matriční knihy či sbírky listin může být rozhodnutím zamítnuto. Proti tomuto rozhodnutí je možné se bránit odvoláním podaným do 15 dnů od dne, kdy bylo rozhodnutí doručeno. Odvolání je možné podat u matričního úřadu, který stojí za vydáním daného rozhodnutí.²¹

---

¹⁸ Ministerstvo vnitra České republiky: Matriky – Matriční úřady: Nahlížení do matričních knih a sbírky listin [online] c2019 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/matriky-nahlizeni-do-matricnich-knih-a-sbirky-listin.aspx>>

¹⁹ Zákon č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-499>> - §34 odst. 1-3

²⁰ Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích [online] c2019 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634>> - Příloha: Část I.: Položka 2, písm. a), Položka 3, písm. a)

²¹ Ministerstvo vnitra České republiky: Matriky – Matriční úřady: Nahlížení do matričních knih a sbírky listin [online] c2019 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/matriky-nahlizeni-do-matricnich-knih-a-sbirky-listin.aspx>>

4. Reforma financování matričních úřadů

V roce 2018 proběhlo zpracování agendy výkonu matriční agendy na území České republiky, které provádělo Ministerstvo vnitra ČR. Matriční úřady vykonávají významnou činnost obcí v přenesené působnosti, proto ministerstvo považovalo tento výzkum za potřebný. „Analýza ukázala výrazné nesrovnalosti ve financování a zároveň nerovnoměrnosti v zatížení jednotlivých úřadů.“²² V období mezi lety 2014 a 2017, kdy bylo celkem 1275 matrik, bylo na základě provedené analýzy zjištěno, že způsob financování matrik neodpovídá reálnému výkonu agendy v území.

Situace se od roku 1950, tedy roku kdy začaly vznikat matriční úřady, radikálně změnila. Matriční události se soustřeďovaly na místa, kde v blízkosti byly porodnice, nemocnice nebo domovy pro seniory. Z toho důvodu se většina prvozápisů uskutečňovala ve správních obvodech nad 10 tisíc obyvatel. I přes velké množství zápisů, skoro 85% všech zápisů, obdržely tyto matriky pouze přibližně 40% finančních prostředků určených na tuto problematiku. Naopak obvody s velikostí do 5 tisíc obyvatel, kde provádění prvozápisů nepřesáhne hranici 7%, dostávají více než 27% podílu na státním příspěvku určenému matrikám. Při přepočtu státního příspěvku na jeden úkon tak dochází k velkému rozptylu výše příspěvku, který může činit až několik tisíc. V obci s rozšířenou působností, kde je nejvyšší efektivita pracovníků, na jednu pracovní směnu připadne na pracovníka i několik stovek zápisů, naopak v malých obcích to zpravidla bývá pod 100 prvozápisů.²³

Analýza tedy poukazuje na to, že v některém případě jsou finanční prostředky vynakládány zcela neefektivně a neekonomicky, a proto bylo navrženo rozdělení těchto financí podle reálného výkonu matriční agendy na konkrétním úřadě. Matriky tedy měly být financovány přímo na základě skutečně odvedené práce. Na rok 2019 bylo navrženo řešení, že se zavede financování za provedený prvozápis s rozličnými sazbami a tím dojde k odstranění rozdílů mezi výší příspěvků za stejný úkon prováděný různými matrikami. Tato změna měla vést k úspoře přibližně 150 milionů korun, které mohly být využity v jiných agendách veřejné správy v přenesené působnosti. Například v územním plánování.²⁴

---

²² Deník veřejné správy: Analýza matriční agendy [online] c2020 [citováno dne 24. 3. 2020]. Dostupné na <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6757987>>

²³ tamtéž

²⁴ tamtéž

Tento návrh však tehdejší nový ministr vnitra pan Jan Hamáček odmítl a rozhodlo se tak, že reforma, která měla začít platit již od ledna 2019, se odkládá. Důvodem tohoto rozhodnutí bylo, že navrhovaná změna financování by vedla buď k tomu, že by úřady musely financovat obce samy, nebo přímo k rušení některých matrik. Po několika debatách se starosty různých obcí se ukázalo, že by radnice neměly finanční prostředky na provoz matričního úřadu. Poukazovalo se především i na to, že matriky se nezabývají pouze prvozápisy, ale jde lze zařídit i změna jména nebo příjmení, určení otcovství, dohledání matričních údajů a zápisů nebo i služby notáře. Řešil se i pojem nespravedlnost. Bylo zmíněno, že je nespravedlivé, aby výkon státní správy financovaly obce samy. Za zmínku stálo i znevýhodňování obyvatel venkova, kterým by se zrušením matrik zhoršila dostupnost ke státní správě a kvůli úkonům, které provádějí matriky, by museli cestovat nepřiměřeně daleko.²⁵

V současné době se tedy žádné matriční úřady rušit nebudou a ani nenastává žádné omezení služeb veřejné správy v daných územích. V určitých mezích a v rámci stanoveného financování si mohou o zachování matričních úřadů rozhodovat i obce samy.²⁶

Na druhou stranu se ale ministr nebrání budoucím změnám ve financování matrik. Odložení reformy chtějí využít k odborné a velmi důkladné diskuzi se zástupci měst a obcí a prostřednictvím toho najít co nejlepší způsob poskytování finančních prostředků na výkon přenesené působnosti. Do doby, než se uskuteční zmíněné změny, se matriky budou financovat tak jako doposud, tedy podle počtu obyvatel, nikoli podle počtu prvozápisů.

---

²⁵ Ministerstvo Vnitřní záležitostí České republiky: Prohlášení ministra vnitra: Matriky se rušit nebudou [online] c2019 [citováno dne 24. 3. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/prohlaseni-ministra-vnitra-matriky-se-rusit-nebudou.aspx>>

²⁶ tamtéž

5. Kniha narození

Kniha narození je jednou ze čtyř matričních knih, které vede každý matriční úřad. Do této knihy se zapisuje především narození dítěte na základě písemného hlášení či ústního oznámení.

Poté, co se dítě narodí, má poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zařízení se dítě narodilo, oznamovací povinnost vůči matričnímu úřadu. V případě, že se dítě narodilo mimo zdravotní zařízení, má povinnost tuto událost nahlásit lékař, který poskytl při porodu pomoc. Krajní případ nastává, když narození proběhlo bez lékařské pomoci. Oznamovací povinnost má přímo rodič nebo fyzická osoba, která se o narození dozvěděla. Toto oznámení musí být provedeno nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne narození dítěte. Ohlašovatel musí podat zprávu i v případě, že se dítě narodilo mrtvé.²⁷

Matriční úřad bez prodlení po ohlášení určí dítěti rodné číslo a sdělí ho poskytovateli zdravotní služby. Matrikář veškeré informace zapíše do knihy narození. Důležité údaje v knize jsou především jméno, v některých případech více jmen, a příjmení dítěte, datum a místo narození, rodné číslo a pohlaví dítěte. Uvádí se také základní informace o rodičích, jako jsou jejich jména a příjmení, data a místa narození, rodná čísla, státní občanství a nakonec i místa trvalého pobytu. Matka dítěte může požádat o utajení své osoby ve spojitosti s porodem, tudíž se její jméno nezapisuje a uvádí se informace, která upozorňuje, že se jedná o tento případ. V poslední řadě se vše potvrdí datem zápisu a podpisem matrikáře, který zápis prováděl.

Aby mohlo k samotnému zápisu do knihy narození dojít, je potřeba předložit určité dokumenty. Pokud se dítě narodilo za trvání manželství, předkládá jeden z rodičů oddací list, občanský průkaz a souhlasná prohlášení rodičů o jménu dítěte. Dítě narozené mimo manželství, kdy otec není znám, se zapisuje v případě prokázání se matky rodným listem a občanským průkazem a odevzdáním prohlášení o jménu, pravomocného rozsudku o rozvodu či úmrtního listu manžela. Poslední možností je, když se dítě narodí mimo manželství a kdy otec je znám. Zde se odevzdává souhlasné prohlášení rodičů o jménu a o určení otcovství, rodné listy a občanské průkazy obou rodičů.²⁸

---

²⁷ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §15

²⁸ tamtéž - §16 odst. 1-3

Neshodnou-li se rodiče na jméně nebo nedají dítěti jméno do 3 měsíců od narození či dají dítěti jméno, které nelze zapsat (viz kapitola 5.2.2. Regulace jmen), matriční úřad jméno do matriční knihy nezapíše a oznámí to soudu.

Zápis nalezeného dítěte, u kterého není známá totožnost ani datum narození, se provádí až po důkladném policejním šetření a podle zprávy lékaře o pohlaví a předpokládaném datu narození. Nejistí-li se podrobnosti o dítěti ani touto cestou, upozorní matriční úřad soud, který datum narození určí. Při nezjištění místa narození se uvede do matriční knihy sídlo příslušného matričního úřadu.²⁹

Souhlasné prohlášení rodičů dítěte o určení otcovství je druhá domněnka ze čtyř možných domněnek určení otcovství. Tato takzvaná druhá domněnka je upravena přímo v novém občanském zákoníku a spočívá v tom, že otcem dítěte je muž, jeho otcovství určili oba rodiče svým souhlasným prohlášením. Souhlasné prohlášení musí rodiče učinit před matričním úřadem a ve výjimečných případech před soudem. Nastane-li tato situace před soudem, zašle se osvědčující listina o prohlášení příslušné matrice k zapsání. Toto souhlasné prohlášení je možno učinit ještě před narozením dítěte. Příkladem je, že bude otec v době porodu mimo ČR, ale přeje si být zapsán na matrice jako otec.³⁰ Prohlášení lze provést i v budoucnosti, například i už u zletilého dítěte.³¹

Osvojitelé, kteří si osvojili dítě, se na základě rozhodnutí soudu o osvojení dítěte zapisují do matriky jako rodiče dítěte.³²

5.1. Rodný list

Rodný list je doklad vydaný matričním úřadem na základě provedených matričních zápisů. Matriční úřad pověřen vydáním rodného listu je ten, který spravuje obvod, ve kterém se daná osoba narodila. Rodný list obsahuje údaje zapsané v matriční knize a prokazuje se jím narození dané fyzické osoby. Údaje se vyplňují pomocí výpočetní techniky. Prvopis se předává osobně po předložení průkazu totožnosti nebo se zašle na doručenkou do vlastních rukou. Při ztrátě je možnost vydání druhopisu.

---

²⁹ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §17 odst. 2-4

³⁰ PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk, Plzeň 2009. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 65

³¹ HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 199

³² Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2020 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - §797

Rodný list obsahuje jméno, v některém případě jména, a příjmení narozeného dítěte, přesné datum narození, rodné číslo, které udělil matriční úřad, místo, kde se dítě narodilo, a také jeho pohlaví, označené písmenem „M“ pro muže a písmenem „F“ pro ženy. Mezi důležité informace patří i údaje o rodičích. Matrikáři zapisují jména či více jmen obou rodičů, i jejich příjmení, u matky se uvádí i rodné příjmení, datum a místo jejich narození a obě rodná čísla. U osvojeného dítěte se na místo pro údaje rodičů zapíše tytéž údaje, ale o osvojitelích. V dolní části rodného listu je označení matričního úřadu, který rodný list vydal společně s razítkem úřadu, datum vyhotovení dokladu a jméno, příjmení a podpis matrikáře asistujícího při vydávání.³³ V jedné z příloh je umístěna ukázka rodného listu, který je obsažen přímo ve Vyhlášce Ministerstva vnitra ČR č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů (viz příloha č. 2).

5.2. Jméno a příjmení

Jméno a příjmení jsou základní identifikační znaky fyzické osoby. Každé nově narozené dítě má po narození právo na vlastní totožnost. Určené jméno zapisuje matrikář do dokladu a tím vzniká povinnost osoby s tímto jménem úředně jednat. Osoba, která má v matriční knize zapsána dvě jména, je povinna užívat obě jména v úředních stycích.³⁴

Určení jména a příjmení je jedno z práv náležející rodičům dítěte. Rodiče jsou povinni se na tomto jménu, případně jménech, dohodnout. Dohoda rodičů o jménu, takzvané souhlasné prohlášení, vede k následnému zapsání jména dítěte do matriky. Zapsání jména jen podle jednoho rodiče nastává v případě, není-li druhý rodič znám, nebo pokud ho soud zbavil rodičovské zodpovědnosti. Pokud nebude jméno dohodnuto do jednoho měsíce po narození dítěte, matrikář obeznámí o této situaci soud.³⁵

Příjmení dítěte by mělo být určeno už v době před jeho narozením. Rodiče dítěte, kteří jsou manželé, určují příjmení svých budoucích dětí při uzavírání manželství. Neoddaní rodiče, mající různá příjmení, se musí dohodnout na příjmení, které bude dítě užívat, a oznámit to příslušnému matričnímu úřadu společně se souhlasným prohlášením k určení otcovství.

---

³³ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §29

³⁴ tamtéž – §61 odst. 1, §62 odst. 2

³⁵ HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 215

Matčino příjmení dostane dítě v tom případě, pokud je otec neznámý. Každopádně i zde může rozhodovat soud, když se rodiče nedohodnou či žádný rodič není znám.³⁶

V ČR se mužská příjmení liší od těch ženských. Příjmení pro ženy se upravují podle pravidel české mluvnice a to tak, že většina příjmení má koncovku „ová“. V některých případech je ale možné uvádět ženská příjmení v mužském tvaru. Matriční úřad to povoluje ženám, které při zápisu do knihy manželství nebo partnerství zažádají o tento tvar příjmení. Další podmínkou pro zapsání příjmení v tomto tvaru je, že se jedná o cizinku, občanku, která má trvalý pobyt v cizině nebo je jiné národnosti nebo je její manžel cizinec. Podobné podmínky platí u zapisování novorozeného dítěte ženského pohlaví do knihy narození. Zapsání příjmení dítěte v mužském tvaru lze v případě, že se jedná o cizinku, má nebo bude mít trvalý pobyt v zahraničí, alespoň jeden z rodičů dítěte je cizinec nebo pokud je dítě občan jiné národnosti.

Další informací o příjmení je, že v ČR je možné užívat i dvě příjmení. Nejčastějším způsobem užívání dvou příjmení je, když se při sňatku manželé domluví, že před příjmením, které je společné, budou užívat i své příjmení předchozí. Když jeden z manželů má už před uzavřením manželství dvě příjmení, mohou snoubenci prohlásit, že tato dvě příjmení budou po svatbě jejich společná. Další možností jak nosit dvě příjmení je v případě, že se jedná o dítě nebo o osvojené dítě, jehož rodiče či osvojenci mají oprávnění užívat dvě příjmení.

5.2.1. Změna jména a příjmení

Změnu jména a příjmení je možné připustit jen v případě stanovených zákonem. Osoba, jež si chce nechat změnit jméno či příjmení, musí podat žádost o tuto změnu.

Žádost musí obsahovat jméno, příjmení, datum a místo narození, rodné číslo, místo trvalého pobytu a státní občanství žadatele. Pokud je daná fyzická osoba v manželství nebo v registrovaném partnerství, tak i datum a místo uzavření tohoto svazku. Dále je důležité napsat jméno a příjmení, které si žadatel zvolil k budoucímu užívání. Pokud se změna jména a příjmení vztahuje i na manžela a nezletilé děti, je nutné sdělit jejich jména, příjmení a místo a datum narození. Důležitým bodem žádosti je i dostatečná argumentace této žádosti a uvedení důvodů, jež vedly k podání žádosti o změnu jména a příjmení.³⁷

---

³⁶ PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk, Plzeň 2009. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 60

³⁷ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §72 odst. 1, §75

Společně se žádostí musí žadatel předložit i další dokumenty. Jedná se především o rodný list, případně oddací list či doklad o partnerství. U osob rozvedených se předkládá rozsudek o rozvodu, u osob ovdovělých poté úmrtní list. Dokladem se musí také prokázat místo trvalého pobytu a státní občanství. Osoba starší 15 let musí ke změně svého jména udělit souhlas. Nezletilému dítěti může být jméno změněno na základě písemného souhlasu druhého rodiče nebo rozhodnutím soudu, které může tento souhlas nahradit.³⁸

Povolení o změně jména a příjmení na matričním úřadě se poskytuje zejména, když se jedná o jméno hanlivé, směšné nebo když je pro to vážný důvod. Závažný důvod může být například případ, kdy se jedná o změnu pohlaví. Matriční úřad schválí žádost na základě potvrzení od zdravotního zařízení, poskytujícího zdravotní služby dané osobě, které se změna jména týká. Pokud byla zahájena léčba pro změnu pohlaví, matriční úřad povolí změnu na nějaké neutrální jméno. V případě, kdy je změna pohlaví dokončena, může si žadatel zvolit jakékoliv jiné jméno. Jestliže si fyzická osoba po dokončené změně pohlaví nezažádá o změnu jména a příjmení, uvede matriční úřad v knize narození dané příjmení ve tvaru podle pravidel českého pravopisu odpovídající současnému pohlaví.

Změna rodného příjmení, kdy důvodem je změna osobního stavu, se zapisuje do knihy manželství či partnerství. Za trvání manželství smí být změna povolena jen na základě souhlasu obou manželů. Používají-li manželé stejné příjmení a jednomu z nich se příjmení změní, vztahuje se tato změna i na druhého z manželů i na jejich nezletilé děti. Narodí-li se dítě a jeho rodiče uzavřou manželství až po jeho narození, ponese dítě poté takové příjmení, na kterém se rodiče při uzavření manželství dohodli. Pokud spolu žijí manželé, kdy každý má jiné příjmení, vztahuje se změna na nezletilé dítě jen v případě, změní-li si příjmení ten rodič, jehož příjmení dítě užívá. Uzavře-li manželství matka dítěte s mužem, jež není otcem dítěte, přičemž otec dítěte není znám, mohou souhlasným prohlášením před matričním úřadem určit, že příjmení určené pro jejich děti bude užívat i toto dítě. Podmínkou však je, že není určen otec, jinak změna příjmení není možná. Došlo-li k určení otcovství až po narození dítěte a po zapsání matčina příjmení, je možné zapsané příjmení změnit, pokud se rodiče na tom dohodnou.³⁹ Změna nastává i v situaci, kdy dítě nese příjmení otce, který otcovství popřel. V tom okamžiku se ze zákona příjmení mění na to, které měla matka dítěte v době porodu.⁴⁰

---

³⁸ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §76

³⁹ tamtéž - §73

⁴⁰ HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 218

Osvojitelé, kteří si osvojí dítě, mají během 6 měsíců od právní moci rozsudku právo zvolit dítěti jiné jméno než to, které uvádí matriční kniha. Pokud je zapsané pouze jedno jméno, může se určit i druhé. Ke změně jména smí dojít nejpozději do zletilosti osvojení a u dítěte staršího 15 let je nutný jeho souhlas. Tato změna se provádí prostřednictvím souhlasného prohlášení na matrice.⁴¹ Co se týče příjmení, dítě po osvojení ponese příjmení osvojitele. Osvojenec manželů bude užívat příjmení, které osvojitelé mají určené i pro jejich ostatní děti. „Zánik nebo zrušení osvojení nemá vliv na jméno, popřípadě jména, osvojenec“⁴². Prohlášení, kterým se volí nové jméno, musí obsahovat jméno, příjmení, datum a místo narození a rodné číslo osoby, které se prohlášení týká, veškeré základní informace o osobách provádějící prohlášení a zvolené jméno. K prohlášení dále připojí rodný list osvojené osoby, pravomocný rozsudek o osvojení a rodné listy osvojitelů, případně jejich oddací list.

Cizincům, kteří nejsou občany ČR, může být změna povolena jen v případě, mají-li podle zákona povolený trvalý pobyt na území naší země nebo mají-li udělený azyl. Osoba, která žije v manželství s cizincem, a požádá o změnu příjmení, musí doložit matričnímu úřadu doklad, že domovský stát manžela uznává změnu příjmení. Doklad se nemusí předložit, pokud má manžel uznán pobyt v ČR podle zvláštních právních předpisů. Pravomocná rozhodnutí cizího státu týkající se změny příjmení jsou platná i v ČR, pokud ke změně došlo za trvání manželství občana s cizincem a v době, kdy občan měl na území daného státu trvalý pobyt. Za předpokladu, že trvalý pobyt nebyl udělen, jsou rozhodnutí platná až po rozhodnutí ministerstva. Stanoví-li tak mezinárodní smlouva, jsou rozhodnutí o změně jména vydaná orgány cizího státu platná i v ČR a to i bez dalšího uznání naším státem.⁴³

Občanka, která má nebo bude mít trvalý pobyt v zahraničí nebo je cizí národnosti nebo jejíž manžel je cizinec, může zažádat o změnu tvaru příjmení zapsaného v matriční knize na tvar mužský. Na základě žádosti a podobných podmínek lze změnit tvar příjmení i u dcery cizince. Matriční úřad po změně příjmení označí v poznámce matričního dokladu, odkdy se příjmení v mužském tvaru používá.

---

⁴¹ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>>

- §64 odst. 1

⁴² tamtéž - §65

⁴³ tamtéž - §77 a §78

5.2.2. Regulace jmen

V některých případech je určování jména komplikovanější. Matrika totiž dává souhlas k pojmenování dítěte a v případě, že je jméno nevyhovující, matrika užití tohoto jména nepovolí.

Do matriční knihy narození se smí zapsat jen ta jména, která již existují a hlavně ve správné podobě podle českého pravopisu. Zákon nepovoluje zapsat jména jakkoliv zdrobnělá, zkomolená a zdomácnělá. Příkladem může být jméno Adámek nebo Evička.⁴⁴ Jménem již existujícím se rozumí jméno, které je v jakémkoliv státě Evropské unie (dále jen „EU“) uznané jako jméno pro člověka. Vzniknou-li nějaké pochybnosti o užití daného jména, musí rodiče dítěte předložit doklad vypracovaný znalcem. Existuje totiž oficiální seznam jmen pro ČR, a pokud jméno nebude v seznamu obsažené, nesmí se použít. Dítěti se nemůže zapsat jméno vymyšlené či použité například v nějakém filmu. Je zde ale možnost kontaktovat autorku daného seznamu či Ústav pro jazyk český a požádat o znalecký posudek na cizí jméno. Pokud se zjistí, že je jméno uznané v cizí zemi EU, může ho česká matrika uznat a jméno se může použít i v ČR.⁴⁵ Důležité je, že matrika nezapiše dítěti ani to jméno, o kterém je známo, že sourozenec, jež má stejné rodiče, užívá jméno stejné. Jinak je tomu, když dítě má jednoho rodiče jiného. V případě, že se muž oženil už po třetí, může mít z každého manželství dítě se stejným jménem, ale každý musí nést jiné příjmení. Přípustné není ani zapsání mužského jména dítěti pohlaví opačného a naopak.

Zároveň se regulují i jména, která si žadatelé volí při změně jména a příjmení. Jména, která se nesmí povolit při změně, jsou stejná jako u určování jména při narození dítěte. Příkladem je, když muž zažádá o nové jméno, ale v ženském tvaru nebo naopak, nebo když si určí jméno neexistující, v zdrobnělém, zdomácnělém či zkomoleném tvaru nebo jméno, které užívá jeho sourozenec. Změna jména je také nepřípustná v případě, jestliže by změna byla v rozporu se zájmy nezletilého dítěte. Matriční úřad může požádat orgán sociálně-právní ochrany dětí o stanovisko či o posudek, zda je změna opravdu v souladu s jeho zájmy.⁴⁶

Manželé využívající stejné příjmení mohou na druhém místě uvádět i předchozí příjmení. Změnit se smí však jen to společné příjmení.

---

⁴⁴ HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 216

⁴⁵ Ústav pro český jazyk: Akademie věd České republiky: Soudní znalectví – osobní jména [online] c2018 [citováno dne 20. 1. 2020]. Dostupné na <<http://www.ujc.cas.cz/expertni-cinnost/>>

⁴⁶ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 20. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §62 odst. 1 a §72 odst. 5

5.3. Vítání občánků

Vítání občánků je dlouholetá tradice, kde jde o slavnostní přivítání novorozence dítěte. Jde o milý společenský obřad, kde se dítě přivítá jako nový občánek v dané obci nebo městě, kde je dítě přihlášeno k trvalému pobytu, a popřeje se mu mnoho štěstí, zdraví a radosti do života. Vítání občánků není povinné, takže pokud rodiče nemají o tento slavnostní obřad zájem, nemusí brát na pozvání ohled a nemusí dorazit.

Obřad se uskutečňuje bezplatně na základě pozvánky, kterou obecní úřad rozesílá bez dřívější domluvy. Není tomu však vždy, neboť každá obec si vítání občánků organizuje sama, a tak někdy musí rodiče jednat, vše zařídit a domluvit sami bez pozvánky. Pozvánka se zasílá 14 dní před obřadem na základě předem vyplněného formuláře, takzvané „Přihlášky k vítání občánků“, který je dostupný na daném matričním úřadě či na webových stránkách obce. Formulář, kromě volného místa na vyplnění údajů o dítěti a jeho zákonných zástupcích, obsahuje informace a poučení o zpracování osobních údajů a průběhu samotného obřadu.⁴⁷

Počet těchto obřadů v obci i ve městech záleží většinou na velikosti obce, počtu obyvatel a především na počtu nově narozených dětí. Zatímco ve větších městech se může vítání občánků konat i několikrát do měsíce, v menších obcích třeba jen jednou do roka. Z toho vyplývá i daný věk dítěte vhodný pro zúčastnění se vítání občánků. V zásadě je na rodičích, kdy vítání občánků absolvují a jestli vůbec. Záleží samozřejmě i na úřadu, zda poskytne možnost dorazit i na jiný termín obřadu, než stojí v pozvánce. Nejvhodnější věk se však pohybuje mezi třetím a devátým měsícem dítěte. Rozhodně se nedoporučuje chodit v prvních 6 týdnech po porodu. Jak je ale výše zmíněno, v některých menších obcích může obřad probíhat pouze jednou ročně a rodiče nemají na výběr z více termínů, a tak se stává, že na jednom vítání občánků mohou být děti jak tříměsíční, tak i staré jeden rok.⁴⁸

Nejčastěji vše probíhá v obřadní síni daného obecního úřadu a jedná se o společenskou akci, na kterou je slušnost se vhodně obléknout. Není nutnost, aby muž měl oblek a žena koktejlkové šaty a boty na podpatku. Zcela postačí kalhoty s košilí či svetrem a u žen halenka či šaty na denní nošení. Malí občánci jsou nejčastěji oblečeni v košili či svetru, ozdobeni motýlkem a holčičky v šatičkách či sukýnce a hlavičky jim zdobí mašle.⁴⁹

⁴⁷ Frýdek-Místek: Vítání občánků [online] c2020 [citováno dne 20. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.frydek-mistek.cz/cz/potrebuji-vyridit/vitani-obcanku/vitani>>

⁴⁸ Maminka.cz: Vítání občánků [online] c2019 [citováno dne 20. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.maminka.cz/clanek/vitani-obcanku-kdy-co-na-sebe-jak-probiha-pozvanka>>

⁴⁹ tamtéž

Samotné vítání občánků probíhá tak, že na základě pozvánky se rodiče s dítětem dostaví na obecní úřad a po zkontrolování dokladů totožnosti je jeden ze zaměstnanců odvede do obřadní síně. V místnosti jsou rozestavěny židle, kde si maminky sedají do první řady a posadí si miminko na sebe. Tatínkové buď stojí za nimi, nebo se posadí do druhé řady. Vítání občánků je vhodná příležitost k oslavě narození dítěte a jeho přivítání v rodině, takže mohou na obřad dorazit i případní sourozenci nového občánka či jeho prarodiče.

Samotný obřad zahajuje matrikář, který vždy musí být přítomen. Přivítá všechny rodiče s dětmi i ostatní přítomné diváky a představí všem starostu obce či městské části. Zároveň panu starostovi představí přítomné nově narozené děti přečtením jejich jmen. Po zahájení ceremoniálu má projev zástupce města, nejčastěji právě zmíněný starosta obce či městského obvodu. Následuje několik krátkých recitačních nebo hudebních ukázek dětí z místní mateřské a základní školy pro zpříjemnění atmosféry. Poté začne matrikář postupně číst jména nově přivítaných občánků a vyzve jejich rodiče, aby si s miminkem přišli pro pamětní list od obce. Miminko se rovnou zapíše do místní Kroniky nově narozených občánků a rodiče vše potvrdí svým podpisem.⁵⁰ Bývá tradičním zvykem, že během podepisování mohou rodiče položit dítě do připravené kolébky a nechat se s ním vyfotit profesionálním fotografem, který je na každý obřad zajištěn. Součástí slavnostního ceremoniálu je i gratulace od místních zástupců a společně s předáním pamětního listu dostává miminko i dárek, například v podobě plyšové hračky.⁵¹

Na závěr celé akce se v některých obcích rozdají skleničky se šampaňským. Starostové popřejí rodinám šťastný a radostný život s novým přírůstkem, poděkují za přijetí pozvánky na vítání občánků a na závěr si všichni společně s rodiči připijí na zdraví nových občánků.

---

⁵⁰ Město Plzeň: Vítání občánků [online] c2020 [citováno dne 20. 1. 2020]. Dostupné na <<https://umo1.plzen.eu/urad-a-samosprava/potrebuji-si-vyridit/urad-mestskeho-obvodu-plzen-1/clanky/vitani-obcanku.aspx>>

⁵¹ Maminka.cz: Vítání občánků [online] c2019 [citováno dne 20. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.maminka.cz/clanek/vitani-obcanku-kdy-co-na-sebe-jak-probiha-pozvanka>>

6. Kniha úmrtí

Kniha úmrtí je v pořadí druhou matriční knihou, kterou vede každý matriční úřad. Tato kniha slouží k zápisu všech úmrtí nebo nalezených zemřelých osob ve správním obvodu daného úřadu. Výjimkou je zápis mrtvě narozených dětí, protože tyto situace zapisují matrikáři do knihy narození. Zápis úmrtí se provádí na základě listu o prohlídce zemřelého či pravomocného rozhodnutí soudu, který prohlásil fyzickou osobu za mrtvou.⁵²

Zaznamenávají se i údaje o úmrtí fyzické osoby, u které se nepodařilo zjistit totožnost. Zápis do knihy úmrtí se provede na základě listu o prohlídce zemřelého. Uskutečňuje se několik šetření, která mají docílit zjištění přesného místa úmrtí. Pokud se ale místo nedohledá, zapíše se do matriční knihy místo, kde bylo tělo nalezeno. Podobná situace nastává i s určením data úmrtí. V případě, že po důkladném šetření není přesné datum stanoveno, matriční úřad uvědomí soud a ten posléze datum smrti určí.⁵³ Jestliže se i přes všechno šetření nepovede zjistit totožnost zemřelého, píše se do knihy úmrtí i čas, místo a určité okolnosti, za kterých byla zemřelá osoba nalezena. Takové okolnosti jsou například popis oděvu a různých předmětů, které by mohly pomoci při zjišťování totožnosti, různé zvláštní tělesné znaky, popřípadě i předpokládaný věk. V případě nalezeného mrtvého novorozence, provádí matriční úřad šetření, zda bylo dítě zapsáno v některé z knih narození. Pokud dítě zapsáno nebylo, musí zajistit provedení zápisu.⁵⁴

Tak jako u narození osoby, tak i zde je důležitá oznamovací povinnost. Osoba musí oznámit úmrtí mimo zdravotnické zařízení praktickému lékaři nebo lékaři pohotovostní služby. Jestliže kterýkoliv člověk nalezne tělo či část těla, je povinný oznámit tuto skutečnost policii. Oznamovací povinnost má i člověk, který se o úmrtí dozvěděl a neví, zda už úmrtí nebo nalezení bylo oznámeno. Povinnosti má i poskytovatel zdravotních služeb, jestliže osoba zemře v jeho zařízení. Tato skutečnost se musí ohlásit matričnímu úřadu nejpozději do 3 pracovních dnů od provedení prohlídky těla či od provedení pitvy zemřelého.⁵⁵

---

⁵² Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 25. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §21 odst. 2

⁵³ tamtéž - §22

⁵⁴ Vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 25. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>> - §19 a §23 odst. 2

⁵⁵ Portál veřejné správy: Úmrtí osoby [online] c2020 [citováno dne 25. 2. 2020]. Dostupné na <<https://portal.gov.cz/obcan/zivotni-situace/obcan-a-stat/vypraveni-pohrbu/umrti-osoby-nebo-nalez-lidskych-pozustatku-a-vypraveni-pohrbu.html>>

Úmrtí cizince na území ČR je nutné, okamžitě po zápisu do knihy úmrtí, oznámit zastupitelskému úřadu daného státu, jehož občanem zemřelý byl. Není-li zastupitelský úřad v ČR zřízen, oznámí se tato skutečnost přímo Ministerstvu zahraničních věcí ČR.

Do knihy úmrtí se musí zapsat údaje týkající se samotného úmrtí zemřelé osoby. Zaznamenává se především den, měsíc, rok a místo úmrtí osoby, zároveň s jejím jménem, příjmením, rodným příjmením, datem a místem narození, rodným číslem, osobním stavem, pohlavím, státním občanstvím a místem trvalého pobytu. Dále se uvádějí základní údaje o jeho žijícím manželovi či partnerovi. Na závěr se opět uvede datum zápisu a podpis matrikáře.⁵⁶

6.1. Úmrtní list

Úmrtní list je dokument, kterým se prokazuje úmrtí dané osoby. Doklad vydává matriční úřad v případě, že došlo k úmrtí nebo nalezení mrtvé fyzické osoby v obci, která se nachází na území jeho správního obvodu. Tento doklad se vydává na žádost a jsou v něm obsažené informace o zemřelém, které jsou zapsané v knize úmrtí, jenž daný matriční úřad vede. Žádost smí podat člen zůstavitelovy rodiny nebo ten, kdo prokáže, že na dané věci má právní zájem. Nejčastěji se jedná o uplatnění svých práv před úřady.⁵⁷

Matriční doklad se zašle oprávněné osobě na doručenkou nebo se vydá osobě, která se prokáže platným průkazem totožnosti. Při ztrátě dokladu je možnost vydání druhopisu.

Úmrtní list se často předkládá znovu matričnímu úřadu v případě, že chce žijící manžel či partner uzavřít další manželství nebo registrované partnerství. V případě, že by doklad nebyl předložen, nemuselo by být nové manželství povoleno. Český právní řád povoluje pouze monogamii, tudíž při nepředložení úmrtního listu není důkaz, že bývalý svazek již netrvá. Doklad o úmrtí může podat i matka, která porodí dítě mimo manželství a kdy není znám otec. Aby mohlo být dítě zapsáno do knihy narození, musí se matka prokázat různými doklady a dokumenty a jeden z nich je právě i úmrtní list nebo rozhodnutí o rozvodu. Když osoba podává žádost o změnu jména nebo příjmení je nutné přiložit i rodný list a v případě ovdovění i úmrtní list.

---

⁵⁶ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 25. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §21 odst. 1

⁵⁷ Ministerstvo vnitra České republiky: Vydávání matričního dokladu [online] c2019 [citováno dne 25. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/vydavani-matricnich-dokladu-rodny-oddaci-a-umrtni-list-doklad-o-partnerstvi.aspx>>

Do úmrtního listu se zapisují ty údaje, které jsou obsažené v matriční knize úmrtí. Jedná se tedy o datum a místo úmrtí osoby a pak její základní identifikační údaje. Udává se i datum a místo narození, rodné číslo, osobní stav, pohlaví, místo trvalého pobytu zemřelého a základní informace o jeho žijícím manželovi či partnerovi. Na závěr se jako v každém matričním dokladu označí úřad, který jej vydal a jeho razítko, datum vydání úmrtního listu a jméno, příjmení a podpis matrikáře.⁵⁸

Matriční úřad vždy zasílá úmrtní list soudu, který je příslušný k projednání dědictví. V případě, že je znám úřadu vypravitel pohřbu, uvede se tato informace do poznámky úmrtního listu.

---

⁵⁸ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 25. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>>
- §31

7. Kniha manželství

Kniha manželství je další kniha, kterou vede každý matriční úřad pro jeho daný správní obvod. Důležitou podmínkou pro zápis do této knihy je taková matriční událost, jež souvisí s manželstvím. Nejčastěji jde právě o oddání muže a ženy, ale provádí se i dodatečné zápisy jako jsou například rozvody či prohlášení manželství za neplatné.⁵⁹

Podle občanského zákoníku je manželství trvalý svazek mezi mužem a ženou, přičemž jeho hlavním účelem je založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc mezi manželi. Uzavření manželství zakládá určitá práva a povinnosti a jeho základem je primárně biologická a výchovná funkce.⁶⁰ Manželství vzniká, ale i zaniká pouze zákonem předepsaným způsobem. Nezáleží zde pouze na prosté dohodě muže a ženy, ale berou se ohledy na zásadní právní následky spojené jak v osobní, tak i majetkové sféře. Zároveň manželství nemůže zaniknout jinak než rozhodnutím soudu po prozkoumání určitých záležitostí.

Zde je nutnost rozlišit podmínky týkající se druhu sňatku. Různé předpoklady, práva, ale i povinnosti, související s uzavřením manželství, mohou být pro občanský sňatek odlišné od sňatku církevního. Hlavní rozdíl je v právních následcích. V praxi může nastat situace, kdy například žena chce církevní sňatek a muž pouze občanský. Může poté dojít ke kompromisu, kdy se uzavřou sňatky dva. Tahle situace má ale určitá pravidla. Kdo jednou uzavřel občanský sňatek, nemá to žádné následky na náboženské obřady a církevní sňatek se může konat. V případě kdy je to naopak a církevní sňatek už byl uzavřen, nelze následně uzavřít i sňatek občanský, neboť jsou zde právní následky plynoucí z práva kanonického.⁶¹

Tak jako i u ostatních matričních událostí, zmíněných v předchozích kapitolách, tak i tady je nezbytná oznamovací povinnost. V případě občanského sňatku je vždy přítomný matrikář, který má veškeré informace o snoubencích a následně vše zapisuje do matriční knihy. Naopak u církevního sňatku je oddávající povinen oznámit uzavření manželství do tří pracovních dnů a doručit patřičný protokol na matriční úřad, v jehož správním obvodu se svatba konala.

---

⁵⁹ Munis: Informační systém pro města a obce: Matrika [online] c2020 [citováno dne 17. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.munis.cz/art/matr>>

⁶⁰ Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2020 [citováno dne 17. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - §655

⁶¹ PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk2009, Plzeň. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 29

Informace, které matrikář zapisuje do knihy manželství, jsou základní osobní údaje manželů a základní informace o oddání. Jde především o jména, příjmení, popřípadě i rodná příjmení, datum a místo jejich narození, rodná čísla, osobní stav a státní občanství. Zaznamenávají se také základní informace o rodičích manželů a o svědcích. Dále je nutné uvést den, měsíc, rok a místo uzavření sňatku a dohodu o příjmení, které budou využívat. Nesmí samozřejmě chybět datum zápisu a podpis matrikáře. Tento zápis do matriční knihy se provádí na základě údajů z protokolu o uzavření manželství, který matrikář zároveň kontroluje s dokumenty odevzdanými před oddáním.⁶²

Matriční úřad také vydává vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství a to na žádost občana a to před jeho odchodem do ciziny. Zároveň může úřad vydat na žádost i standartní formulář ve vícejazyčném provedení. Vysvědčení slouží k tomu, aby mohl náš občan uzavřít manželství v cizině. Jeho platnost je maximálně 6 měsíců.

7.1. Oddací list

Oddací list je dokument, který vydává matriční úřad daného správního obvodu, pod které spadá místo, kde se konal obřad. Tímto dokumentem se prokazují informace o sezdaném páru v různých situacích, kde je to nezbytné. Příkladem je zápis dítěte do knihy narození, které se narodilo za trvání manželství. Údaje jsou v oddacím listu obsažené na základě údajů zapsaných v knize manželství. Pokud se jedná o zapsání informací, kdy jeden z manželů je cizinec, zašle se oddací list zastupitelskému úřadu daného státu, kde je cizinec občanem, nebo pro případ nezřízení úřadu se zasílá přímo Ministerstvu zahraničních věcí ČR nejpozději do 3 pracovních dnů.⁶³

Matriční doklad o manželství obsahuje datum a místo uzavření manželství, jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení a rodná čísla obou manželů. Dále doklad zahrnuje datum a místo jejich narození a osobní stav. Musí obsahovat i jména a příjmení rodičů obou manželů a hlavně dohodu o příjmení, které budou užívat oni a jejich společné děti. Na závěr oddacího listu je uvedeno datum a místo vydání, příjmení matrikáře spojený s jeho podpisem, označení úřadu, který dokument vydal společně s jeho razítkem.⁶⁴

---

⁶² Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 17. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>>

- §20

⁶³ tamtéž - §54 odst. 1

⁶⁴ tamtéž - §30

7.2. Sňatek

Tento svazek vzniká svobodným projevem vůle snoubenců před orgánem veřejné moci či před orgánem církve, kdy souhlasí, že spolu vstupují do manželství. Sňatečný obřad by měl být veřejný a ve slavnostní formě, v přítomnosti dvou svědků.⁶⁵

Před samotným obřadem je důležité vyřešit spoustu věcí, které jsou nutné vyřídit s matričním úřadem. Jde o poskytnutí určitých prohlášení a odevzdání dokumentů, které slouží k získání informací o snoubencích a zjištění tak daného stavu snoubenců a zda je možné manželství vůbec uzavřít.

Při občanském sňatku dochází k projevení svobodné vůle obou snoubenců před orgánem veřejné moci. K přijetí prohlášení je ze zákona oprávněn starosta, místostarosta nebo pověřený člen zastupitelstva. Vše probíhá v přítomnosti matrikáře, tedy zaměstnance místně příslušného matričního úřadu. Nejprve matrikář představí dané snoubence i oddávajícího a upozorní, že snoubenci jsou seznámeni se všemi podmínkami, že jim nejsou známy žádné překážky a že se dohodli na příjmení, které budou užívat oni i jejich budoucí děti. Poté jednající osoba za veřejný orgán položí snoubencům otázku, zda chtějí spolu uzavřít manželství, načež výslovným souhlasem muže i ženy manželství vznikne. V případě, kdy člověk je například němý, se musí povolat tlumočnick do znakové řeči. O uzavření manželství se vždy sepisuje protokol, který na konci obřadu podepisují manželé, svědci, oddávající a matrikář. V případě, kdy je přítomen zástupce snoubence či tlumočnick, podepisují protokol také. Obřad se koná před jakýmkoliv obecním úřadem, který je pověřen vedením matrik nebo na obecním úřadě, který není vedením matrik pověřen, ale alespoň jeden ze snoubenců má v obci trvalý pobyt. Pokud si snoubenci sami vyberou místo pro obřad, například nějaký zámek, musí dojet na matriční úřad daného správního obvodu, pod který zámek spadá, a domluvit si veškeré záležitosti týkající se samotného oddání. Manželství je možné uzavřít na kterémkoliv vhodném místě, které úřad určí pro konání slavnostních obřadů, pokud tak povolí matriční úřad. V současné době se hodně rozšiřuje uzavírání manželství v podobě zahradní slavnosti či na právě zmíněných památných místech, ale vždy by se měla zachovat slavnostní forma za přítomnosti dvou svědků.⁶⁶

---

⁶⁵ Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2020 [citováno dne 17. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - §656

⁶⁶ HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 61

Církevní sňatek se uskutečňuje na místě, které je určeno vnitřními předpisy dané církve. Tato církev musí mít zákonnou licenci k uzavírání manželství. Oddávající je osoba, kterou pověřila církev nebo náboženská společnost, která je státem registrována. Stejně jako u občanského sňatku i zde se oddávající zeptá snoubenců, zda dobrovolně vstupují do manželství, načež oba souhlasně odpoví a tím vzniká manželství. Před samotným obřadem musí snoubenci odevzdat pověřenému orgánu osvědčení vydané matričním úřadem, jež obsahuje potvrzení o splnění veškerých požadavků, které stanoví zákon. Osvědčení nesmí být starší více jak 6 měsíců. Církev může po snoubencích požadovat, aby alespoň jeden z nich byl členem. Církevní sňatek se považuje za nerozlučitelný, tudíž snoubenci mohou před obřadem navštěvovat určitá sezení, která je mají připravit na manželství, seznámit je se závažností tohoto kroku a napomoci k hlubšímu poznání partnera. Jedná se obecně o duchovní přípravu. Pokud by církev měla pocit, že snoubenci předpisy nesplňují, může uzavření manželství odmítnout. V případě, že se sňatek uskuteční, je oddávající povinen 3 dny po uzavření církevního sňatku doručit protokol o oddání příslušnému matričnímu úřadu, v jehož obvodě se obřad konal.⁶⁷

V určitých případech je možné uzavřít manželství bez splnění některých podmínek a bez doručení potřebných dokumentů. Jedná se o situaci, kdy je jeden ze snoubenců nebo oba v ohrožení života. Za těchto okolností se může občanský sňatek uzavřít před jakýmkoliv orgánem na kterémkoliv místě a to i bez přítomnosti matrikáře. V případě církevního sňatku je zde podobná možnost, ale musí se vše uskutečnit před orgánem církve.⁶⁸

Uzavření manželství v zastoupení je další možností jak uzavřít manželství. Taková situace je chápána jako výjimka a musí být splněny určité podmínky. Musí se podat žádost krajskému úřadu. V žádosti budou uvedeny důvody zastoupení a prohlášení, že snoubenci jsou informováni o situaci druhého a že jim nejsou známy žádné překážky. Zastoupen může být pouze jeden ze snoubenců a to zletilou fyzickou osobou plně svéprávnou. Důležité je i předložení plné moci s ověřeným podpisem, která obsahuje identifikační znaky o druhém snoubenci a přesně to, co se po snoubenci vyžaduje. Odvolání plné moci je možné jen tehdy, dozví-li se o tom zástupce včas. Po projevu sňatečné vůle již není odvolání účinné.⁶⁹

---

⁶⁷ PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk 2009, Plzeň. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 29

⁶⁸ Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2020 [citováno dne 18. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> - §667

⁶⁹ HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 61

7.3. Podmínky pro uzavření manželství

Existuje několik zásad, které je nezbytné dodržet v případě, pokud se snoubenci rozhodli vstoupit do stavu manželského. Jedná se především o určité podmínky, které je nutné splnit, aby mohlo být manželství vůbec uzavřeno. Právní řád v případě nedodržení těchto zásad neumožňuje sňatek uskutečnit.

Základní zásadou je zejména opačné pohlaví. Manželství smí uzavřít pouze muž se ženou, nikoliv dvě ženy či dva muži. V případě soužití osob stejného pohlaví je zde možnost využití registrovaného partnerství (viz kapitola č. 8 Kniha partnerství.). Konkrétní úprava tady zní, že vznik je možný pouze mezi jednou ženou a jedním mužem. S tím souvisí zásada monogamie. Není tomu však v každé zemi, ale na našem území platí, že muž si smí vzít pouze jednu ženu. Manželství je také postaveno na takzvaném principu dobrovolnosti. Tento princip spočívá v tom, že nikdo nesmí být do obřadu nucen například pohrůzkou či fyzickým násilím, neboť by se jednalo o manželství neplatné či zdánlivé. V tomto případě je nutný ústní souhlas snoubenců přímo v den sňatku. Nelze například vynucovat uzavření manželství předem podepsanou smlouvou. Důležité je také, před jakým orgánem je sňatek uzavírán. Zde musíme rozlišit občanský a církevní sňatek. Zatímco občanský sňatek se provádí před orgánem veřejné moci, například před starostou, církevní sňatek se koná před příslušným orgánem církve nebo náboženské společnosti k tomu oprávněné. Z Listiny základních práv a svobod dále vyplývá, že žena má v manželství stejná práva a povinnosti jako muž, tedy základem je také rovnoprávnost manželů.⁷⁰

Kromě výše zmíněných zásad jsou nezbytné i další zákonné předpoklady pro uzavření manželství. Zejména se zjišťuje věk snoubenců, takzvaný sňatečný věk. Podle naší právní úpravy je možné povolit sňatek až po dovršení 18 let. Výjimkou ale mohou být ti, kteří dovršili 16 let a stanovil tak soud. Na tuto osobu se tedy hledí již jako na plně způsobilou k právním úkonům. Aby soud mohl tuto dřívější způsobilost povolit, je nutné podat návrh, kterým se zahajuje řízení a ve kterém jsou zmíněny důvody pro zahájení řízení. Soud zkoumá, zda je nezletilec způsobilý k založení rodiny a k výchově dětí. Nejčastěji se toto povolení soudem totiž provádí v případě, že snoubenka je v době před dovršením 18 let těhotná. Naopak nejvyšší věková hranice stanovená není a svatba může být i ve 100 letech.⁷¹

⁷⁰ HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 51-52

⁷¹ PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk 2009, Plzeň. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 23

Překážkou pro manželství je i blízký příbuzenský vztah. Není možné se oddat s příbuzným jednak biologickým, tak ani s tím, který byl vytvořen uměle formou osvojení. Nejnižší stupeň příbuzenství, který se může oddat, je vztah sestřenice s bratrancem, ale co se týče například otce a dcery, to je již nepřípustné.⁷²

Dále se především vychází z prohlášení snoubenců, zda jim jsou známy veškeré informace o životní situaci jeho partnera. Společně prohlašují, že jim jsou známy veškeré okolnosti vylučující uzavření manželství, což jsou především již zmíněné zásady. Snoubenci by měli znát navzájem svůj zdravotní stav. Primární funkce manželství je založení rodiny, a pokud by jeden ze snoubenců byl například neplodný či měl pohlavní chorobu, mohlo by se jednat o překážku, pokud by o tom druhý ze snoubenců nevěděl. Překážkou není sama o sobě ta daná nemoc či neplodnost, nýbrž nevědomost o tom. Samotnou překážkou není například ani invalidita, výjimkou ale je omezení svéprávnosti. Další podmínkou je zvážení budoucích majetkových vztahů. Řeší se otázky týkající se společného jmění manželů, ale i zda je uzavřena předmanželská smlouva. Zároveň by se mělo informovat i o případných dluzích jednoho ze snoubenců. S tím může souviset i prohlášení o hmotném zajištění rodiny a uspořádání budoucího společného bydlení. Rozhodnutí o bydlení musí být obou snoubencům jasné. Mohou se dohodnout na společný nájem bytu, ale i si sjednat vlastnické bydlení. To však neplatí v případě, kdyby se pár rozhodl pro bydlení odděleně. Hmotné zajištění rodiny spočívá v tom, zda snoubenci mají přehled o své budoucí finanční situaci. Mohou mít oba stálý pracovní poměr, ale zároveň může jeden pouze studovat, tudíž nevydělávat a v budoucnosti nepřispívat na domácnost ani na společné děti. Následující prohlášení souvisí se zásadou monogamie. Nutností je předložení dokladů, že snoubenci už nejsou ve stavu manželském nebo že v něm nikdy nebyli. Takový doklad je například rozsudek o rozvodu předchozího manželství, úmrtní list manžela, rozhodnutí soudu o prohlášení manžela za mrtvého či prohlášení soudu o neplatnosti manželství. Poslední prohlášení se týká příjmení. Před obřadem se musí dohodnout příjmení, které budou po uzavření manželství užívat oni, ale i jejich společné děti. Manželé mohou užívat příjmení jednoho z nich jako společné příjmení, oba si mohou ponechat svoje příjmení nebo současně s novým společným příjmením budou užívat i předchozí příjmení. Co se týče dětí, není zde možnost, že každé dítě bude mít jiné příjmení.⁷³

---

⁷² PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk 2009, Plzeň. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 25

⁷³ PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk 2009, Plzeň. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 21-25

Důležité je i vyřešit záležitosti ohledně cizinců uzavírajících manželství na území ČR. Daný občan jiné země musí předložit doklad o právní způsobilosti k uzavření manželství vydaný jeho domovským státem, který není starší 6 měsíců, a potvrzení o pobytu od Policie ČR, které nesmí být starší víc jak 7 pracovních dnů. V cizí zemi mohou být jiná pravidla pro sňatek než v naší zemi, tudíž pokud by právo příslušného státu povolovalo polygamií a snoubenec už měl v jeho domovině manželku, nesmí se u nás obřad konat, protože zde se musí řídit právním řádem ČR, který polygamií zakazuje.⁷⁴

Veškeré tyto podmínky zkoumá matrikář daného správního obvodu, ve kterém se bude obřad konat a který na základě zjištění všech informací vydává povolení pro uzavření manželství. Společně se všemi dokumenty předkládají snoubenci i občanské průkazy a rodné listy. Ve výjimečných případech se doklady potřebné k uzavření manželství předkládat nemusí. Nejčastějším případem je, pokud je život jednoho nebo obou snoubenců v ohrožení. Ale i v takových situacích je nutné, aby snoubenci prohlásili, že si nejsou vědomi okolností vylučující uzavření manželství. Takové řízení před oddáním bývá ukončeno stanovením termínu sňatku, na kterém se snoubenci s matrikářem domluví, či vydáním osvědčení pro snoubence, kteří splnili veškeré podmínky pro uzavření církevního sňatku.⁷⁵

7.4. Zánik manželství

Nejčastější situace, kdy dochází k zániku manželství, je úmrtí jednoho z manželů či rozvod. V případě rozvodu může matrikář zapsat tuto informaci ve formě takzvaného dodatečného zápisu, který se provádí do volného místa u již vzniklého zápisu. S rozvodem může být spojena další práce, kterou matrikář může vykonávat, a to přijímání oznámení o užívání dřívějšího příjmení či o upuštění používání společného příjmení. Toto oznámení se provádí ústně do protokolu, nebo písemně u kteréhokoliv matričního úřadu, který zkontroluje všechny údaje. Daný matriční úřad poté vydá povolení o užívání dřívějšího příjmení. Pokud se jedná o úřad, u něhož není zapsáno uzavření manželství, postoupí matrikář písemné oznámení společně s předloženými údaji příslušnému matričnímu úřadu, tedy tam, kde bylo manželství zapsáno.⁷⁶

---

⁷⁴ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 18. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>>

- §35 odst. 2 a 4

⁷⁵ tamtéž - §33

⁷⁶ Vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 18. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>> - §31, §32

8. Kniha partnerství

Kniha partnerství je poslední matriční knihou, kterou vede matriční úřad. Zapisují se do ní údaje týkající se vstupu do registrovaného partnerství na území správního obvodu daného matričního úřadu.

Registrované partnerství se definuje jako trvalý svazek dvou osob nikoli opačného pohlaví, nýbrž pohlaví stejného. Svazek musí vzniknout podle podmínek stanovených v zákoně č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.⁷⁷ Tato úprava rozhodně nenahrazuje institut manželství. Partneri mají stanovená svá práva a povinnosti, které někdy mohou být stejné jako u manželství, ale v určitých situacích se hodně liší. Jako vznik tak i konec svazku, musí být podle zákona a to jen po rozhodnutí soudu o zániku partnerství, nebo pokud soud rozhodne, že je partnerství neplatné.

Partnerství vzniká velmi podobně jako manželství a to na základě projevu vůle, kdy partneři osobně činní svobodný a úplný souhlas se vstupem do registrovaného partnerství. Osoby, které se rozhodly vstoupit do registrovaného partnerství, činí prohlášení před matrikářem registrujícího úřadu na místě k tomu zvoleném právě daným úřadem. Matrikář položí osobám otázku, zda chtějí vstoupit do tohoto svazku a po následném vyjádření souhlasu se podepíše protokol. Protokol podepíše oba partneři, matrikář a tlumočník, v případě že byla jeho účast nutná. Na základě protokolu o vstupu do registrovaného partnerství zapíše matrikář tuto matriční událost do matriční knihy partnerství.⁷⁸ Matrikář provede zápis vyplněním příslušného matričního listu v knize partnerství.

K zápisu partnerství do knihy je příslušný pouze registrující úřad. Těchto registrujících úřadů je na území České republiky pouze 14, kdy každý z nich je určen pro území jednoho kraje. Seznam registrujících úřadů a vymezení jejich správních obvodů je připojen v přílohách bakalářské práce (viz příloha č. 3). Každý úřad si určí místa, kde je možné v daném obvodu vstoupit do registrovaného manželství a přijmout prohlášení.⁷⁹ Rozhodující zde není ani místní příslušnost a vstoupit do partnerství se tak dá před kterýmkoliv registrujícím úřadem bez ohledu na trvalý pobyt budoucích partnerů.

---

⁷⁷ Ministerstvo vnitra České republiky: Uzavření registrovaného partnerství [online] c2019[citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/uzavreni-registrovaneho-partnerstvi.aspx>>

⁷⁸ HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 149

⁷⁹ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>>

- §13a odst. 1 a 3

Jak je výše zmíněno, matrikář na základě podepsaného protokolu zapíše veškeré důležité údaje do knihy partnerství. Nejpodstatnější informací jsou samozřejmě základní identifikační údaje obou partnerů, jako jsou jména, příjmení, případně rodná příjmení, data a místa narození, rodná čísla, osobní stav a státní občanství. Dále se zapisuje den, měsíc a rok, kdy došlo ke vstupu do partnerství, a zmiňuje se i místo. Důležité je i uvést stejné identifikační údaje o rodičích obou partnerů. Nakonec se jako u všech zápisů do jakékoliv matriční knihy zaznamená datum zápisu a podpis matrikáře.⁸⁰

Se vstupem do registrovaného partnerství se v některých případech pojí i určité poplatky. Vstup do partnerství osobami, které nemají trvalý pobyt na území ČR, se vybírá poplatek v hodnotě 3 000 Kč. V partnerství, kde má alespoň jeden z nich trvalý pobyt na našem území, se musí zaplatit 2 000 Kč. V případě, že chce osoba po matričním úřadu vydat vysvědčení o způsobilosti ke vstupu do partnerství, musí uhradit 1 000 Kč. Tyto poplatky se vybírají vždy jen od jednoho z partnerů⁸¹

8.1. Doklad o partnerství

Doklad o partnerství je další z několika matričních dokladů, které vydává registrující matriční úřad. Tento doklad se vydává na žádost a na základě údajů zapsaných v knize partnerství. Oprávnění vydat tento dokument má matriční úřad, v jehož správním obvodu ke vstupu do partnerství došlo a který spravuje knihu registrovaného partnerství, ve kterém jsou údaje o daném partnerství zapsány.

Registrující matriční úřad vydá doklad přímo fyzické osobě, které se týkají údaje v něm uvedené, ale i osobě, která prokáže plnou mocí zastoupení dané fyzické osoby. Dokument může být vydán i orgánům státu pro úřední výkon či orgánům územní samosprávy pro výkon přenesené působnosti nebo fyzické osobě, která prokáže jeho nezbytnost při uplatňování jejích práv před orgány státu či územních celků.⁸² Při vydávání dokladu musí žadatel předložit například občanský průkaz, na základě kterého zjistíme totožnost osoby. V případě, kdy doklad vyzvedává někdo jiný, se musí prokázat veřejnou listinou, která dokazuje, že se vydávaný doklad týká člena jeho rodiny, či úředně ověřenou plnou mocí.

---

⁸⁰ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §20a

⁸¹ Ministerstvo vnitra České republiky: Uzavření registrovaného partnerství [online] c2019[citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/uzavreni-registrovaneho-partnerstvi.aspx>>

⁸² Ministerstvo vnitra České republiky: Vydávání matričních dokladů [online] c2019[citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/vydavani-matricnich-dokladu-rodny-oddaci-a-umrtni-list-doklad-o-partnerstvi.aspx>>

Za vydání prvopisu dokladu o partnerství se neplatí žádný správní poplatek. Doklad zasílá matriční úřad doporučeně do vlastních rukou oprávněné osobě nebo je vydán na základě předložení dokladu totožnosti. Druhkopis je možné vydat v případě ztráty.⁸³

Podle mezinárodních smluv, vstoupí-li cizinec na území ČR do registrovaného partnerství a je mu vydán tento doklad, musí matriční úřad poslat tento list zastupitelskému úřadu cizího státu, jehož občanem daný cizinec je, nejpozději do 3 pracovních dnů. Pokud by daný stát neměl v České republice zastupitelský úřad, zašle se doklad přímo Ministerstvu zahraničních věcí ČR.⁸⁴

Informace obsažené v dokladu o partnerství jsou především základní údaje o partnerech a jejich rodičích. Těmito základními údaji se rozumí jména, příjmení, rodná příjmení a přesná data a místa narození. U partnerů se zmiňuje i osobní stav a rodné číslo. Aby se mohlo potvrdit dané partnerství, je důležité zmínit den, měsíc, rok a místo prohlášení o vstupu do registrovaného partnerství. Na závěr musí matrikář uvést datum vydání, označení registrujícího matričního úřadu, který doklad vydal, a to společně s razítkem tohoto úřadu. To se vše potvrdí podpisem matrikáře pod jeho jménem a příjmením, které musí doklad o partnerství také obsahovat.⁸⁵

8.2. Podmínky pro uzavření registrovaného partnerství

Zákon stanoví určité podmínky, které musí osoby splnit, pokud chtějí vstoupit do registrovaného partnerství. Do tohoto svazku smí vstoupit každý, komu to zákon výslovně nezakazuje. Základní podmínkou je, aby alespoň jeden z budoucích partnerů byl občanem České republiky. Naopak ten, kdo do partnerství vstoupit nesmí, je osoba mladší 18 let, ten kdo má omezenou svéprávnost týkající se těchto úkonů či již dříve uzavřel manželství nebo vstoupil do partnerství a tento svazek i nadále trvá. Učinit prohlášení o vstupu do registrovaného manželství není povoleno ani osobám navzájem si příbuzným v přímé linii či sourozencům.⁸⁶

---

⁸³ Ministerstvo vnitra České republiky: Vydávání matričních dokladů [online] c2019[citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/vydavani-matricnich-dokladu-rodny-oddaci-a-umrtni-list-doklad-o-partnerstvi.aspx>>

⁸⁴ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §54 odst. 1

⁸⁵ tamtéž - §30a

⁸⁶ PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk2009, Plzeň. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 53

Jako při uzavírání manželství, tak i tady je nutné předložit spoustu dokumentů, na základě kterých bude partnerství povoleno. První krok je vyplnění dotazníku k partnerství, který je dostupný na každém registrujícím matričním úřadě. Vypsany dotazník poté dané osoby donesou na některý z registrujících úřadů příslušnému matrikáři, který bude následně řešit další postup. Společně s vyplněným dotazníkem je nutné předložit další doklady a dokumenty, na základě kterých matriční úřad partnerství povolí. Předají se především rodné listy a občanské průkazy, které prokazují totožnost, občanství i místo trvalého pobytu, ale i výpis z evidence o osobním stavu a nějaké potvrzení o tom, že bývalý svazek je ukončen, například úmrtí list nebo pravomocné rozhodnutí soudu o rozvodu manželství či zrušení registrovaného partnerství. V případě, že si matriční úřad může danou skutečnost zjistit sám prostřednictvím matričních knih, které vede, základního registru obyvatel, informačního systému evidence obyvatel a cizinců nebo informačního systému evidence občanských průkazů a cestovních dokladů, nemusí se tyto dokumenty tomuto úřadu předkládat.

Pokud je jeden z budoucích partnerů cizincem, je nutné společně s výše uvedenými doklady předložit i doklad o způsobilosti k právním úkonům v této oblasti, vydávaná státem, kde má osoba občanství, a zároveň i osvědčení o pobytu na našem území vydané Policií ČR. Toto předložení osvědčení neplatí v případě, že cizinec je ze země Evropské unie nebo je občanem některého ze smluvních států. Aby mohlo být potvrzení o pobytu akceptováno, nesmí být starší než 7 pracovních dní, u dokladu o způsobilosti je to doba 6 měsíců.⁸⁷

Po předání veškerých dokladů a před vstupem do registrovaného partnerství musí osoby prohlásit, že jim nejsou známy žádné okolnosti, které by vylučovaly tento svazek. V případě, že by prohlášení trpělo nějakou podstatnou vadou, jako je například nedostatek svobodného projevu vůle, partnerství vůbec nevznikne. Tato situace může nastat i v případě, kdy bylo prohlášení učiněno v omylu, v době prohlášení nebyl ani jeden z partnerů občanem ČR či pokud bylo povolení uzavření partnerství založeno na základě nepravdivých údajů, jež jedna z osob úmyslně uvedla v dokladech. Pokud ale partnerství vznikne i s těmito chybami, následně soud rozhodne o jeho neplatnosti. Soud rozhoduje ex offio, ale ten který má na věci právní zájem, může podat návrh o neexistenci nebo neplatnosti partnerství. Pokud tak soud rozhodne, bere se partnerství tak, jako kdyby nikdy nevzniklo.⁸⁸

---

⁸⁷ Ministerstvo vnitra České republiky: Uzavření registrovaného partnerství [online] c2019[citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/uzavreni-registrovaneho-partnerstvi.aspx>>

⁸⁸ HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 155

8.3. Zákon o manželství pro všechny

Už několik let se na území České republiky řeší situace, kdy se gay a lesbické páry snaží prosadit takzvaný zákon o manželství pro všechny. V některých zemích tento zákon už je přijat, proto i v ČR vznikla iniciativa, která usiluje o úplné zrovnoprávnění homosexuálních párů. V současné době nemá úprava registrovaného partnerství s úpravou manželství moc společného. Registrované partnerství existuje v ČR od roku 2006 a upravuje jej zákon 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů. Tato úprava se hodně liší od manželství, a proto byl podán návrh zákona upravující možnost uzavírat manželství i mezi osobami stejného pohlaví a tak docílit stejných práv pro všechny.

Hlavní propagátorem manželství pro všechny je organizace „*J sme fér*“, která pořádá různé akce a připravuje kampaně, na základě kterých získávají podporovatele pro svoji věc. Zároveň prostřednictvím webu informuje všechny o veškerých aktivitách a zveřejňuje aktuality jak o dění v Poslanecké sněmovně při schvalování zákona, tak o dalších akcích.⁸⁹

8.3.1. Rozdíly mezi manželstvím a registrovaným partnerstvím

Často dochází k omylu, kdy si lidé myslí, že registrované partnerství je obdoba manželství jen pro osoby stejného pohlaví. V praxi tomu tak ovšem není. Tyto dva svazky se liší ve spoustě skutečností, ať v symbolické či praktické rovině. Existuje několik rozdílů, které jsou pro stejnopohlavní páry závažné a neumožňují jim žít jako heterosexuální pár.

Co se týče zmíněné symboliky, jde spíše o pocitové vnímání registrovaného partnerství oproti manželství. Zatímco manželství je základní pojem rodinného práva, registrované partnerství se pojímá jen jako administrativní úkon. Pro každý kraj je pouze jeden úřad určený k registraci, kdežto manželství se může uzavřít na jakémkoliv místě, které daný matriční úřad uzná za vhodný. Rozdíl je i při samotném uzavírání svazku. Do manželství se vstupuje například před starostou, za doprovodu dvou svědků, ale partneři činní své prohlášení pouze před matrikářem a beze svědků. Vznik příbuzenských vztahů, jako je například švagr, uznává zákon pouze v případě, že se jedná o manželství, nikoliv o registrované partnerství.⁹⁰

---

⁸⁹ Jsme fér: Manželství pro všechny: Kdo jsme [online] c2020 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <https://www.jsmefer.cz/kdo_jsme>

⁹⁰ Jsme fér: Manželství pro všechny: Rozdíly [online] c2020 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.jsmefer.cz/rozdily>>

Spousta rozdílů se nachází i ve vztahu k dětem. Například manželé si mohou společně osvojit dítě z nějakého ústavu, společně se mohou stát pěstouny, nový manžel si smí přisvojit dítě druhého manžela, kterého má například z předchozího vztahu. U registrovaného partnerství není žádná z předchozích situací povolena. Nemožnost si přisvojit potomka druhého, či společně dítě osvojit, způsobuje, že zákonným rodičem je vždy jen jeden z partnerů a to může vést k různým problémům, neboť se druhý z páru (dále jen „faktický rodič“) stává vůči dítěti úplně cizím člověkem.⁹¹

Důležitou otázkou je vztah k dětem po rozvodu. Aby k rozvodu mohlo dojít, musí se situace ohledně dětí vyřešit a její součástí je i problematika výživného od druhého rodiče. Zánik registrovaného partnerství nemá vliv na stav dítěte, které nemá ani nárok na výživné od faktického rodiče, tudíž se zákonný rodič ocitá v situaci, kdy je ze dne na den odkázán na jeden plat. Podobné je to i v případě úmrtí faktického rodiče, neboť dítě nemá nárok na sirotčí důchod a ani ze zákona nedědí. Dítě dědí v případě, kdy je uvedeno v zůstavitelově závěti, ale nestává se nepominutelným dědicem.⁹²

Rozdíl je i ve chvílích, kdy není možná přítomnost zákonného rodiče. V případě manželství se může druhý rodič chovat stejně jako ten zákonný, ale v registrovaném partnerství to opět není dovoleno. Když nastane okolnost, že má dítě zdravotní problémy, nemohou doktoři faktickému rodiči říct nic o jeho zdravotním stavu, není zde možnost být součástí hospitalizace a nepovolí se ani možnost podílet se při jeho léčbě. Toto právo má pouze zákonný rodič. Faktický rodič nemůže vystupovat jako obyčejný rodič ani vůči školskému zařízení. Vyzvedávání ze školy nebo účast na rodičovských schůzkách tak závisí pouze na benevolenci školy či na plné moci od zákonného rodiče.⁹³

V praktické rovině mají snoubenci při uzavírání manželství právo na 2 dny pracovního volna z důvodu svatby. Automaticky po svatbě vzniká společné jmění manželů a existuje právo na vdovecký a vdovský důchod. U registrovaného partnerství nic z výše zmíněného neplatí. Ohledně majetku vzniká jen podílové spoluvlastnictví, které nepodléhá v případě rozpadu partnerství vypořádání. Co se týče příjmení, tak snoubenci si zvolí společné příjmení při uzavření sňatku. Partneri si o něj musí zažádat dodatečně po registraci.⁹⁴

---

⁹¹ Jsme fěr: Manželství pro všechny: Rozdíly[online] c2020 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.jsmefer.cz/rozdily>>

⁹² tamtéž

⁹³ tamtéž

⁹⁴ tamtéž

9. Zvláštní matrika

Vedle čtyř základních matričních knih – narození, úmrtí, manželství, registrovaného partnerství – existuje ještě takzvaná zvláštní matrika. Tato kniha je zvláštní v tom, že se do ní nezapisují matriční události, které nastaly v České republice, ale události, ke kterým došlo v zahraničí.

Zvláštní matriku nevede každý matriční úřad jako ostatní knihy, ale vede ji pouze Úřad městské části Brno-střed a vykonává tak státní správu v této oblasti s působností pro celou Českou republiku.⁹⁵

Zaznamenává se narození, úmrtí, uzavření manželství a vstup do registrovaného partnerství fyzických osob s českým občanstvím, ke kterému došlo na území cizího státu, na zastupitelském úřadu České republiky, námořním plavidle či v letadle nebo na místě, které nepatří pod pravomoc žádného státu.⁹⁶ I zde se po provedení zápisů vydávají matriční doklady. Kromě těchto zápisů má úřad na starosti i vyřizování agendy pro bývalé cizince, kteří už získali občanství České republiky.

S žádostí o zápis do zvláštní matriky se osoby obrací na zastupitelský úřad České republiky, na kterýkoliv matriční úřad nebo na krajský úřad, u něhož občan složil státoobčanský slib nebo učinil prohlášení o nabytí občanství v České republice. Žadatelé se mohou obrátit i přímo na zvláštní matriku. K žádosti se připojuje cizozemský matriční doklad, dokazující matriční událost, na základě kterého má být proveden zápis do zvláštní matriky. Pokud není možné z vážných důvodů matriční doklad předložit, provede se zápis na podkladě jiných veřejných listin. Další důležité doklady k předložení jsou doklady o státním občanství osoby, které se zápis týká, a další doklady k ověření správnosti matričních skutečností, nelze-li je prokázat výše zmíněnými dokumenty. Zastupitelský úřad a matriční úřad sestaví písemné oznámení o zapisovaných skutečnostech a zašle je i s potřebnými doklady zvláštní matrice.⁹⁷ Zápis do matriky se provádí i z úřední povinnosti, stanoví-li to tak mezinárodní smlouva. Zapisují se údaje uvedené v cizozemských matričních dokladech. V případě nejasností se může matrika obrátit na příslušný orgán cizího státu a požádat o upřesnění. Překlady zaslaných podkladů si zvláštní matrika zabezpečuje sama.

---

⁹⁵ Státní správa.cz: Zápis do zvláštní matriky [online] c2000-2020 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.statnisprava.cz/rstsp/agendy.nsf/i/01572>>

⁹⁶ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §42 odst. 1a 2

⁹⁷ tamtéž - §43 odst. 1-3

Co se týče zápisů týkajících se manželství, tak do zvláštní matriky se provede zápis i na základě protokolu o uzavření manželství, které bylo uzavřené v případě ohrožení života snoubenců. Toto prohlášení se činí před velitelem lodi plující pod naší státní vlajkou, velitelem letadla zapsaného v rejstříku ČR nebo před velitelem vojenské jednotky ČR v cizině, když alespoň jeden ze snoubenců je občanem ČR.⁹⁸

K uzavření manželství nebo partnerství v cizině je důležité, aby si občan na matričním úřadu zažádal o vydání vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo ke vstupu do partnerství. Takové vysvědčení obsahuje jméno a příjmení žadatele, datum a místo jeho narození, rodné číslo, osobní stav, místo trvalého pobytu, státní občanství, údaje o druhém snoubenci nebo osobě, která chce vstoupit do partnerství, a údaj o tom, že daný občan ČR je způsobilý k uzavření manželství či ke vstupu do partnerství podle právních předpisů České republiky. Společně s žádostí musí osoba předložit i občanský průkaz, rodný list, výpisy z evidence obyvatel o jeho místu trvalého bydliště a osobním stavu a v případě předchozích manželství nebo partnerství doklad o jejich ukončení. Vysvědčení se vydává na předepsaném tiskopise a má platnost pouze 6 měsíců ode dne vydání. Na žádost osoby, která chce vstoupit do manželství nebo partnerství, může matriční úřad vydat k vysvědčení o právní způsobilosti i vícejazyčný standartní formulář.⁹⁹

Pokud se uzavře manželství v zahraničí, je nutné nechat tento sňatek zaregistrovat i v ČR. Po zápisu do zvláštní matriky se poté vydá český oddací list, který slouží k úředním stykům na území ČR. Při zápisu manželství do zvláštní matriky se může zapsat jméno a příjmení manželů v takové podobě, jak určuje cizozemský matriční doklad a to pouze na základě žádosti občana.¹⁰⁰

---

⁹⁸ Ministerstvo vnitra České republiky: Zápis do zvláštní matriky [online] c2019 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/zapis-do-zvlastni-matriky.aspx>>

⁹⁹ Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>> - §45, §46

¹⁰⁰ Generální konzulát České republiky v Chicagu: Sňatek v USA [online] c2020 [citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na <https://www.mzv.cz/chicago/cz/konzularni_informace/zapis_narozeni_snatku_umrti_ceske/snatek_v_usa_1.html>

10. Praktická část

Součástí bakalářské práce je i praktická část, která je taktéž zaměřena na matriční úřady a na problematiku homosexuálních párů. Tato část je vypracovaná na základě odpovědí na otázky zaměřené na tento úsek veřejné správy. Odpovědi byly získávány prostřednictvím anonymního dotazníku, který byl zasílán respondentům v elektronické podobě. Cílem práce je zjistit, jestli lidé neorientující se v tomto prostředí znají služby matričních úřadů, zda je využívají a jaký mají na tento sektor názor.

Osloveno bylo celkem 130 respondentů, přičemž nehrálo roli jejich pohlaví, věk, vzdělání ani místo trvalého bydliště. Každý z těchto oslovených lidí, vyplnil samostatně dotazník a tím přispěl k vyhodnocení tohoto dotazníku a následnému vyhotovení praktické části. První otázky se týkaly právě výše zmíněných základních informací o respondentovi, aby se rozeznalo, kdo a jak odpovídal.

10.1. Vyhodnocení dotazníku

Většina odpovídajících osob byla ženského pohlaví, kdy odpovědělo 85 žen a pouze 45 mužů. Věková hranice byla neomezená, ale většina respondentů byla ve studentském věku, tedy 16-25 let, nebo ve věku 26-45 let, ve kterém se právě uzavírá nejvíce manželství, pořizuje se rodina a tím lidé hodně využívají matriční úřad. Žádný z respondentů nebyl ve věku pod 15 let. Ostatní odpovědi přicházely od lidí nad 46 let, kdy dokonce tři odpovědi byly od osob starších 66 let.

Odpovědi se rozdělovaly také podle toho, jaké dosažené vzdělání dané osoby mají. Zde jsem se setkávala nejčastěji se střední školou zakončenou maturitou, kdy se jedná přesně o 50% respondentů, nebo s vysokoškolským vzděláním, které dokončilo 21,5% respondentů. Samozřejmě se ale našli i lidé se základním vzděláním, střední školou s výučním listem, nebo s vyšší odbornou školou.

Důležitá informace související i s dalšími otázkami byla, kde daný respondent žije. Odpovíдалo se, zda osoba žije v obci, městě, statutárním městě, či dokonce v Praze, jako v hlavním městě ČR. Výsledek této otázky má vliv na další otázku týkající se dostupnosti matričních úřadů. Největší část respondentů žije v obci, přesněji 40,3%. Celkem 3 respondenti žijí v Praze a zbytek lidí mají trvalý pobyt ve městě či statutárním městě. Toto rozdělení na města a statutární města vedlo především k zjištění, že ne všechna města a městské obvody statutárních měst poskytují služby matričních úřadů.

První otázka zaměřená na matriční úřady byla, zda respondenti někdy slyšeli o matričních úřadech a zda znají tento pojem. Cílem této otázky bylo zjistit, zda i laická veřejnost, nezkušená ve věcech veřejné správy, tento druh úřadu zná nebo alespoň slyšela, že něco jako matriční úřad existuje. Naprostá většina, tedy bez 10 respondentů, kteří odpověděli záporně, přiznala, že matriční úřady zná. Na předchozí otázku navazoval dotaz, jestli respondenti vědí, k čemu matriční úřad slouží a jaké služby poskytuje. I zde byly odpovědi spíše kladné, ale 14 lidí odpovědělo, že neví.

Následovala otázka spojená právě s místem bydliště daného respondenta. Otázka zněla, zda je v obci/městě, kde žijí, zřízen matriční úřad. V této otázce se odpovědi už více lišily. V případě, kdy šlo o menší obce, je jasné, že matriční úřad zřízen není. Ze všech 130 oslovených osob pouze 33 lidí žije v obci, kde tento úřad není. Celkem 16 lidí si není vědomých toho, zda obec či město má úřad zřízen. Zbytek, tedy 81 respondentů, uvádí, že v jejich místě bydliště jsou služby matričního úřadu poskytovány. Další otázka se týkala právě výše zmíněné dostupnosti úřadu. V situaci, kdy není v obci zřízena matrika, musí občané obce dojíždět například do vedlejších vesnic. Většina respondentů uvedla, že nejbližší matriční úřad, který spravuje veškeré záležitosti týkající se daného území, ve které se obec nachází, je ve vzdálenosti do 10 kilometrů.

Po základních otázkách a informacích o tom, zda respondenti matriky znají, přišla otázka, jestli někdy matriční úřad využili. Zde se různily odpovědi především z věkového důvodu, jelikož studenti, kteří nejsou sezdáni či nemají děti, neměli důvod matriční úřad navštěvovat. Naopak lidé s rodinou úřad jistě navštívili. Odpovědi se tedy rozdělily tak, že polovina respondentů na matriční úřad zašla a druhá polovina nikoli.

Následující otázky se vztahovaly na tu polovinu, která v předchozí otázce odpověděla kladně. Zajímalo mě, když už tázaní lidé matriční úřad navštívili, jaké služby v danou chvíli využili. Bylo dáno 5 základních možností, které mohli respondenti zaškrtnout. Jednalo se o ohlášení narození dítěte, ohlášení úmrtí blízké osoby, žádost o uzavření manželství, žádost o registrované partnerství a v případě návštěvy matriky z jiného důvodu než výše uvedených, byla možnost zaškrtnout odpověď „jiné“. Respondent mohl uvést i více možností. S podílem 73,9% byla nejčastější odpověď ohlášení narození dítěte a s podílem 62,3% následovalo uzavření manželství. Úmrtí blízké osoby ohlašovalo pouze 14 lidí z otázaných 130 lidí. Mezi odpovídajícími se našel i jeden člověk, který žádal o uzavření registrovaného partnerství.

Odpověď „jiná“ byla zaškrtnuta celkem 5x, kdy v každém případě se jednalo o něco jiného. V prvním případě šlo o vydání duplikátu rodného listu. Následovala odpověď, kdy respondent řešil v době rozdělení Československa státní občanství a přihlásil se k občanství ČR. Jeden z respondentů také navštívil matriku z důvodu hledání předků. Poslední dva případy se týkaly otcovství dítěte, kdy v jedné věci se určoval otec dítěte a v druhé věci byl otec zapsán do rodného listu dítěte.

Po zjištění, proč lidé matriku navštívili, přišla otázka, kolikrát matriční úřad navštívili. I zde bylo na výběr z více možností. Možnosti byly, že matriční úřad byl navštíven buď jednou, dvakrát, 3-5x, nebo 6x a více. Nejčastěji se hlasovalo pro možnost 3-5x, kdy tuto odpověď zaškrtnulo 32 respondentů. Důvodem časté návštěvy může být větší rodina, kde se jednalo nejprve o sňatek, poté o dítě či více dětí a poté například i o úmrtí rodičů nebo i lidí, kteří se několikrát rozvedli a znovu se vdali nebo oženili. Dalších 20 lidí navštívilo matriku pouze jednou a dalších 15 lidí dvakrát. Pouze jeden z respondentů, který odpověděl, že byl na matričním úřadě, jej navštívil více než 6x. Přesný graf návštěvy matričního úřadu je zobrazen v příloze (viz příloha č. 4).

Další otázka se vztahovala na spokojenost s poskytováním daných služeb. Naprostá většina je spokojena a nic by na matričních úřadech neměnila ani nezlepšila. Pouze jeden člověk ze 130 lidí se zmínil o tom, že by mohl být matriční úřad přístupný i přes internet a některé záležitosti, jako je například podání žádosti o uzavření manželství, by se mohly vyřizovat z domova.

Poslední tři otázky dotazníku se zaměřují na jednu část související s matričními úřady a to na registrované partnerství. Jak je zmíněno v poslední kapitole teoretické části bakalářské práce, registrovaní partneři, ale i další lidé, se snaží prosadit takzvaný zákon o manželství pro všechny. Jedná se o zákon, který by umožňoval homosexuálním párům vstupovat do manželství a mít stejná práva jako páry heterosexuální. Jedná se o jednu z nejvíce kontroverzních záležitostí na území ČR, proto se následující otázky vážou právě na toto téma a tím se zjišťuje názor daných 130 respondentů.

Na otázku, zda někdy slyšeli o problematice, kdy se homosexuálové snaží prosadit zákon o manželství pro všechny, odpovědělo 120 respondentů kladně a 10 záporně.

V následující otázce se zjišťují odpovědi, zda respondenti s přijetím tohoto zákona souhlasí. Na odpovědích je jasně vidět, že každý má jiný názor a není zde převaha žádné z odpovědí. Na výběr bylo zase z 5 možností, kdy lidé mohli zaškrtnout možnost, že s přijetím zákona určitě souhlasí, spíše souhlasí, je jim to jedno, spíše nesouhlasí a určitě nesouhlasí. K možnosti „určitě ano“ se přiklonilo 27 respondentů, tedy 20,8%, k „spíše ano“ 40 lidí, tedy 30,8%, k „je mi to jedno“ 29 lidí, tedy 22,3%, k „spíše ne“ 21 respondentů, tedy 16,2% a nakonec k „určitě ne“ nejnižší počet a to 13 respondentů, tedy z celkového počtu jen 10%. K upřesnění je v příloze přiložen přesný graf, znázorňující v jakém poměru lidé na tuto otázku odpovídali (viz příloha č. 5).

Poslední a zároveň nejrozsáhlejší otázka zněla „Co si myslíte o manželství pro všechny?“. Otázka nemá na výběr několik možností jako všechny předešlé, nýbrž se jedná o otevřenou otázku. Každý z respondentů měl tak možnost napsat svůj názor vlastními slovy, kdy nezáleželo na rozsahu odpovědi. Objevovaly se zde odpovědi jak jednoslovné, tak i v rozsahu dlouhých odstavců. Nelze zde jednoznačně určit, zda jsou respondenti na straně homosexuálů nebo zda se drží tradiční formy soužití. Názory se v tomto ohledu velice liší. Z některých odpovědí lze posoudit, že daný člověk má o této situaci jasné mínění, ať kladné nebo záporné, a naopak ze zbylých názorů lze vyčíst, že lidé pořádně ani naznačí rozdíly mezi manželstvím a partnerstvím a sami neví, jak se k tomu vyjádřit. Z tohoto důvodu se často objevovaly odpovědi ve formě „je mi to jedno“, „nevím, nemám na to žádný názor“, „nezajímám se o to“ nebo „je to každého věc“.

Když pomineme odpověď „je mi to jedno“, tak podle odpovědí v dotazníku je více respondentů spíše pro přijetí zákona. Své názory zdůvodňují hned několika způsoby. Podle respondentů, jde o věc, která ostatním lidem neublíží, ani je nebude nikterak omezovat a homosexuálním párům hodně pomůže. Manželství by určitě mohlo být pro všechny, neboť na názvu nezáleží. Respondenti nevidí žádný rozdíl mezi svazkem heterosexuálního a homosexuálního páru, neboť na pohlaví také nezáleží. Proto podporují jednotné označení, jelikož každý by měl mít právo vejít do manželství bez ohledu na to, jakou má sexuální orientaci. Homosexuálové mají právo být oficiálně s tím, s kým chtějí a laicky řečeno „mít na to papír“. Jeden z respondentů také uvádí, že v současnosti již neexistuje důvod pro ignoraci této záležitosti.

Je zde respektována hlavně rovnost, kdy mají mít všichni stejná práva a podmínky. Tedy jde o dobrý prostředek pro zrovnoprávnění obou těchto párů, neboť v dnešní době jsou homosexuální páry hodně omezovány. Je špatné, když jsou mezi těmito svazky takové rozdíly. I homosexuální páry mají právo žít za podmínek, které jsou stanovené pro manželství. Rozdíly mezi manželstvím a registrovaným partnerstvím jsou opravdu velké a většina respondentů souhlasí, aby i homosexuální páry měly práva jako lidé v manželství. V dnešní době i v registrovaném partnerství nastávají situace, kdy se jedná například o informování o zdravotním stavu, o dědictví, o vdovecký a vdovský důchod, o výživné na dítě, samotná výchova dítěte a podobně. Jenže v tomto případě je absurdní, že partner nemůže a nemůže kvůli zákonu vůbec nic a nemá práva a povinnosti, jako má manžel. Z tohoto důvodu je většina respondentů právě pro přijetí zákona o manželství pro všechny. Registrované partnerství se uzavírá za totožnými účely jako manželství, což je vzájemná podpora, pomoc a v některých případech založení rodiny. V současné době tomu tak být ale nemůže, proto by se měla stanovit stejná pravidla pro všechny a zařídit tak zmíněnou rovnost.

V rozhodování o souhlasu či nesouhlasu hraje velkou roli i etické a lidské hledisko. Spousta respondentů uvádí, že láska si nevybírá, že láska je jen jedna, každý má právo na pravou lásku a že manželství je hlavně právě o lásce, kde si každý zaslouží být šťastný. Jde o formu lidského citění, které není nikterak v rozporu s mravností, a každý má právo své city projevit. Pokud dva lidé spolu žijí a mají touhu být víc než partneři, není důvod jim to odírat. Vše je jen o soukromé volbě lidí a nikdo, ani stát, by neměl rozhodovat za ně. Každý má právo naložit se svým životem tak, jak uzná za vhodné, neboť každý je svého štěstí strůjce. Homosexuálové jsou přeci také jen lidé, kteří za svoji orientaci nemohou, tak proč dělat nějaké rozdíly a tím je diskriminovat. Pokud se pár chce vzít, měl by k tomu mít možnost. S tím je spojovaná i další věc a to rozdíl v uzavírání svazku. Není spravedlivé, že homosexuální páry nemohou mít svatbu podle svých představ.

Mezi respondenty jsou i tací, kteří se připojují v dané míře na obě strany. Jde především o to, že moc neschvalují odsouhlasení manželství pro všechny, ale jen by upravili všechna práva a povinnosti tak, aby nebyli partneři v nevýhodě oproti manželům. Zůstalo by však nějaké rozhraní, které by stále oddělovalo homosexuální a heterosexuální páry (například název registrované partnerství by se neměnil na manželství). Lidé také zmiňují církve, o které je zřejmé, že tyto vztahy neuznává a nebude tedy možné toto manželství pro všechny v rámci církve zavést. Další oboustranný názor se týká dítěte, kdy jsou respondenti pro přijetí zákona, ale nesouhlasí s následnou adopcí a výchovou dítěte rodiči stejného pohlaví.

Co se týče dětí, byly v poslední otázce i odpovědi zaměřené právě na toto téma. Někteří respondenti nechápou, proč mají registrovaní partneři zákaz osvojení dítěte. Je přeci lepší, aby dítě mělo dvě maminky nebo dva tatínky, než aby nemělo rodinu žádnou a nadále tak vyrůstalo v dětském domově z důvodu, že ho jeho biologičtí rodiče odložili. Při výchově vždy záleží na lidech a ne na orientaci, a pokud by se dítě v jejich péči mělo dobře a spokojeně vyrůstalo, není zde důvod homosexuálním párům dítě nesvěřit. V některém případě mohou partneři stejného pohlaví poskytnout i více lásky a lepší zázemí než standartní heterosexuální manželství. V případě, že splňují veškeré předpoklady pro adopci, nemůže být důvodem říci ne jen z důvodu stejného pohlaví případných budoucích rodičů. Jedna s respondentek uvedla příklad i na svém dítěti. V případě, kdyby její syn přišel domů a oznámil, že je homosexuál, přála by si pro něj stejné štěstí jako pro heterosexuála, přijala ho a respektovala. Pokud by chtěl v budoucnu uzavřít manželství a osvojit si dítě, v případě, že už by to bylo uzákoněné, ráda by ho v tom podpořila.

Na druhou stranu někteří respondenti k adopci dítěte v registrovaném partnerství přistupují spíše skepticky. Většina těchto dětí může mít problém i v psychickém vývoji, například v případě, že se stydí uveřejnit skutečnost stejnopohlavních rodičů. Proto se respondenti staví za určení zvláštních pravidel pro tuto záležitost a vyzkoušení například psychologických testů dítěte, či empirického výzkumu v rámci celkového sociologického šetření. Nejvíce se také obávají o vztahy dítěte ve škole s ostatními žáky. Často se stává, že v dnešní době jsou ostatní děti strašně zlé a dítě, které má rodiče stejného pohlaví, by mohlo být jimi šikanováno za to, že nemá „normální“ rodiče. Na to ale poukazuje jedna z respondentek, která tvrdí, že šikana dítěte ve škole kvůli rodičům stejného pohlaví, neznačí špatnou výchovu daných rodičů, nýbrž špatnou výchovu dětí ostatními rodiči.

Kromě pozitivní a neutrální reakce na manželství pro všechny se někteří respondenti vyjádřili i negativně, v některých případech až vulgárně. Jde o lidi, kteří s přijetím zákona nesouhlasí. Nejčastější názor tohoto rozhodnutí je především, že to není přirozené, odporuje to lidskosti a není to v souladu s přírodou. Normální manželství znamená soužití jen mezi mužem a ženou, tak jak se biologicky narodili a tak jak je to už zažitě. Manželství je symbolem tradiční rodiny, to je otec, matka a dítě. Každý má zde svou roli, své úkoly a dítě potřebuje mít jak otce, tak matku. Přijetí manželství pro všechny by převracelo běžné hodnoty. Za předpokladu platnosti manželství pro všechny by tato dlouhodobá tradice a význam klasického manželství postrádal právě danou symboliku, potažmo smysl.

Někteří respondenti jsou až tak velcí odpůrci jak zákona, tak homosexuality obecně. Především jde o muže, kteří s tím mají mnohem větší problém než ženy, či starší generace, která toto už moc nechápe. Nazývají tyto páry jako blbost, hnus, zvrácenost a přirovnávají jejich oddání k oddání židle se stolem či člověka s imaginární postavičkou. Podle jednoho z respondentů si každý může dělat, co chce, ale takové páry by na sebe neměly tolik upozorňovat. Jeho názor je, že to není normální, ale v dnešní době už ano a tuto dobu už bohužel nezastavíme. Čím dříve se uzákoní manželství pro všechny, tím dříve to taktéž bude považováno za normální.

Jak už je zmíněno výše, v některých případech respondenti nemají nic proti registrovanému partnerství, ale podle nich to nesouvisí s přirozenou a biologickou výchovou dětí, a proto by to mělo být legislativně odděleno od tradiční rodiny a klasického manželství. Proto je také nutné nesrovnávat běžný sňatek s tím mezi stejnými pohlavími. Někteří lidé mají právě problém hlavně s názvem. V případě zachování jiného označení, by obdobná úprava práv však byla na místě.

Závěr

Bakalářská práce se věnuje tématu „*Matriční úřady a matriční knihy*“. Celá práce je zaměřena na upřesnění základních informací a na vymezení základních pojmů týkajících se tohoto odvětví. Součástí práce je i praktická část, zpracovaná na základě odpovědí z anonymního dotazníku, kdy na otázky odpovědělo celkem 130 respondentů.

Cílem bakalářské práce bylo představit případným čtenářům (odborníkům i laické veřejnosti) matriční úřady takovým způsobem, aby každý člověk pochopil, k čemu tento druh úřadů slouží, jaké služby poskytuje a s čím se na něj lidé mohou obrátit.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část představuje právě zmíněné základní pojmy a informace vztahující se k matričním úřadům. Jedná se především o to, co matriční úřad je, informace o jeho zaměstnancích nebo vysvětlení pojmů jako je matriční událost, sbírka listin nebo matriční knihy. Právě matričním knihám je věnována největší část práce. Součástí kapitoly o knize partnerství je i téma manželství pro všechny, se kterým souvisí i rozsáhlá část části praktické.

Praktická část obsahuje text vytvořený za pomoci odpovědí na otázky, obsažených v anonymním dotazníku. Na dotazník odpovědělo celkem 130 respondentů. Základní otázky se týkají matričních úřadů, a zda respondenti využívají jejich služby. Poslední otázky dotazníku se však týkají právě zmíněného manželství pro všechny.

Výsledek dotazníku je takový, že většina respondentů už matriční úřad navštívila a jeho služby využila. Nejčastěji se jednalo o ohlášení narození dítěte a ohlášení uzavření manželství, neboť ve většině případů šlo o lidi nad 25 let. Podle odpovědí na poslední otázky v dotazníku se tázaní lidé v nějakém názoru shodují, v některém si odporují, ale nakonec jsem dospěla k závěru, že hypotéza zmíněná v úvodu se potvrdila. Většina respondentů s přijetím zákona o manželství souhlasí, protože nevidí mezi heterosexuálními a homosexuálními páry rozdíl. Ti, kteří jsou proti, se zmiňují alespoň o zrovnoprávnění, tedy pro určení stejných podmínek, práv i povinností pro všechny bez ohledu na pohlaví a sexuální orientaci. Jedinou nedořešenou záležitostí se pak stává adopce dítěte. Polovina respondentů tvrdí, že dítě nemá mít dva stejné rodiče, nýbrž matku i otce. Druhá polovina zase říká, že je lepší mít rodiče stejného pohlaví, než nemít nikoho, zůstat v ústavu a po dovršení 18 let odejít ve většině případů jako problémová osoba.

Přijetím zákona o manželství pro všechny se umožní homosexuálním párům zlepšit jejich životy a pro českou společnost to může být správný krok, jak se posunout dál a vyrovnat se tak vyspělejšími zeměmi.

Resumé

This bachelor thesis is about Registry offices and registry books. There is a summary of information about Registry offices. It contains basic terms and their definitions which are important for this part of public management.

The bachelor thesis is divided into two parts. The first part deals with the basic concepts related to registry offices. It describes what the registry office is, who it is the registrar, what work the registrar does or terms such as the registry event or the collection of documents. A large part of the thesis focuses on the register books. Each chapter focuses on one of the register books, the birth book, the death book, the marriage book, the partnership book and the special register. Each chapter describes the registry event in detail, information on the registry documents and the conditions for their issue. In the first part of the thesis, in the chapter registered partnership there is a subchapter tells about the law allowing marriage for all, which is trying to enforce homosexual couples.

The second part is based on the evaluation of the anonymous questionnaire. In order to elaborate the practical part a questionnaire concerning registry offices and registry books was compiled. This questionnaire was sent to 130 people who filled it in and based on their answers the practical part was written. The questions were focused on whether people know registry offices, whether they know what services they provide and whether they have used their services before, or how many times. So there are written opinions and knowledge of ordinary people. The last questions were about marriage for all. People should answer whether they agree with the bill on marriage and write in their words what they think about the matter. The answers suggest that people are more in favor of the law, but there are also opponents. These opponents do not want to pass the law, but would regulate rights and obligations for registered partners.

Klíčová slova

Česky

- Matriční úřady, matriční knihy, narození, úmrtí, manželství, registrované partnerství, manželství pro všechny

English

- Registry offices, registry books, birth, death, marriage, registered partnership, marriage equality

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

Kč – Koruna česká

EU – Evropská unie

Seznam příloh

Příloha číslo 1. – Kniha narození – Úvodní strana

Příloha číslo 2. – Rodný list

Příloha číslo 3. – Seznam registrujících matričních úřadů

Příloha číslo 4. – Graf návštěvnosti matričního úřadu

Příloha číslo 5. – Graf znázorňující souhlas/nesouhlas s přijetím zákona o manželství pro všechny

Použitá literatura

Webové stránky

Deník veřejné správy: Analýza matriční agendy [online] c2020 [citováno dne 24. 3. 2020]. Dostupné na <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6757987>>

Frýdek-Místek: Vítání občánků [online] c2020. Dostupné na <<https://www.frydekmostek.cz/cz/potrebuji-vyridit/vitani-obcankuitaní>>

Generální konzulát České republiky v Chicagu: Sňatek v USA [online] c2020. Dostupné na <https://www.mzv.cz/chicago/cz/konzularni_informace/zapis_narozeni_snatku_umrti_ceske/snatek_v_usa_1.html>

Jsme fér: Manželství pro všechny: Kdo jsme [online] c2020. Dostupné na <https://www.jsmefer.cz/kdo_jsme>

Jsme fér: Manželství pro všechny: Rozdíly [online] c2020. Dostupné na <<https://www.jsmefer.cz/rozdily>>

Maminka.cz: Vítání občánků [online] c2019. Dostupné na <<https://www.maminka.cz/clanek/vitani-obcanku-kdy-co-na-sebe-jak-probiha-pozvanka>>

Město Plzeň: Vítání občánků [online] c2020. Dostupné na <<https://umol.plzen.eu/urad-a-samosprava/potrebuji-si-vyridit/urad-mestskeho-obvodu-plzen-1/clanky/vitani-obcanku.aspx>>

Ministerstvo vnitra České republiky: Matriky – Matriční úřady: Nahlížení do matričních knih a sbírky listin [online] c2019. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/matriky-nahlizeni-do-matricnich-knih-a-sbirky-listin.aspx>>

Ministerstvo Vnitra České republiky: Prohlášení ministra vnitra: Matriky se rušit nebudou [online] c2019 [citováno dne 24. 3. 2020]. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/prohlaseni-ministra-vnitra-matriky-se-rusit-nebudou.aspx>>

Ministerstvo vnitra České republiky: Uzavření registrovaného partnerství [online] c2019. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/uzavreni-registrovaneho-partnerstvi.aspx>>

Ministerstvo vnitra České republiky: Vydávání matričních dokladů [online] c2019. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/vydavani-matricnich-dokladu-rodny-oddaci-a-umrti-list-doklad-o-partnerstvi.aspx>>

Ministerstvo vnitra České republiky: Zápis do zvláštní matriky [online] c2019. Dostupné na <<https://www.mvcr.cz/clanek/zapis-do-zvlastni-matriky.aspx>>

Moderní obec: Nová úprava matrik [online] c2013 [citováno dne 6. 1. 2020]. Dostupné na <<https://www.moderniobec.cz/nova-uprava-matrik/>>

Munis: Informační systém pro města a obce: Matrika [online] c2020. Dostupné na <<https://www.munis.cz/art/matr>>

Portál veřejné správy: Úmrtí osoby [online] c2020. Dostupné na <<https://portal.gov.cz/obcan/zivotni-situace/obcan-a-stat/vypraveni-pohrbu/umrti-osoby-nebo-nalez-lidskych-pozustatku-a-vypraveni-pohrbu.html>>

Státní správa.cz: Zápis do zvláštní matriky [online] c2000-2020. Dostupné na <<https://www.statnisprava.cz/rstsp/agendy.nsf/i/01572>>

Státní správa: Matriční úřady: Činnosti druhu úřadu Matriční úřady [online] c2000-2020. Dostupné na <<https://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/d0054?opendocument&:0312>>

Ústav pro český jazyk: Akademie věd České republiky: Soudní znalectví – osobní jména [online] c2018. Dostupné na <<http://www.ujc.cas.cz/expertni-cinnost/>>

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>>

Zákon č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů [online] c2010-2020. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-499>>

Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>>

Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích [online] c2019. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634>>

Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2020. Dostupné na <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>>

Literatura

HENYCH, V.: Zákon o matrikách s komentářem. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2015: ISBN 978-80-7380-525-8.

HOLUB, M., NOVÁ, H., PTÁČEK, L., SLADKÁ HYKLOVÁ, J.: Zákon o rodině. Praha: Leges, 2011: ISBN 978-80-87212-96-7.

HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5

Nebojujte se zákony: Příručka pro rodiče. Praha: APERIO - Společnost pro zdravé rodičovství, 2016: ISBN 978-80-904301-7-4.

PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk, Plzeň 2009. ISBN 978-80-7380-139-7

PRAŽÁK, Z.: Občanský zákoník s komentářem. Česká Těšín, Poradce, s.r.o., 2012: ISBN 978-80-7365-338-5.

RONOVSKÁ, K., DOBROVOLNÁ, E., LAVICKÝ, P.: Úvod do soukromého práva: Zvláštní část. Brno: Česká společnost pro civilní právo procesní, z.s., 2017: ISBN 978-80-88248-01-9.

ŠEVČÍK ml., L.: Vyznejte se v rodinném právu. Brno: BizBooks, 2014: ISBN 978-80-265-0221-0.

ŠÍNOVÁ, R. a kolektiv: Řízení ve věcech rodinně právních. Praha: Leges, 2010: ISBN 978-80-87212-50-9.

ŠÍNOVÁ, R., ŠMÍD, O. a kolektiv: Manželství. Praha: Leges, 2014: ISBN 978-80-7502-046-8.

ÚZ: Vnitřní správa. Ostrava: Sagit, a.s., 2018: ISBN 978-80-7488-304-0.

ÚZ: Úředníci obcí a krajů. Ostrava: Sagit, a.s., 2018: ISBN 978-80-7488-3014-9.

KNIHA NAROZENÍ

Počet matričních listů:

(název matričního úřadu)

okres:.....

Matriční kniha je vedena pro:

Uvedené údaje ověřil – jméno a příjmení:

(matrikář úřadu s rozšířenou působností nebo krajského úřadu)

Úřední razítko:

(úřadu s rozšířenou působností nebo krajského úřadu)

Datum ověření:

Podpis:

---

¹⁰¹ Zákony pro lidi: Vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 7. 1. 2020]. Dostupné na WWW. <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>>

Příloha č. 2 – Rodný list¹⁰²

ČESKÁ REPUBLIKA	
RODNÝ LIST	
v knize narození matričního úřadu	
okres	
ve svazku ..... roč. .... strana/list ..... poř. č.	
Místo narození	
Den, měsíc a rok narození	
Rodné číslo	
Pohlaví	
Jméno, popř. jména dítěte	
Příjmení dítěte	
Otec dítěte: jméno(a) a příjmení, popř. rodné příjmení datum a místo narození, okres/stát rodné číslo	
Matka dítěte: jméno(a) a příjmení, popř. rodné příjmení datum a místo narození, okres/stát rodné číslo	
Poznámka	
V	
dne	..... jméno, příjmení a podpis matrikáře
Číslo zúčtovatelného tiskopisu: R 000000	
PANTONE 365 U	

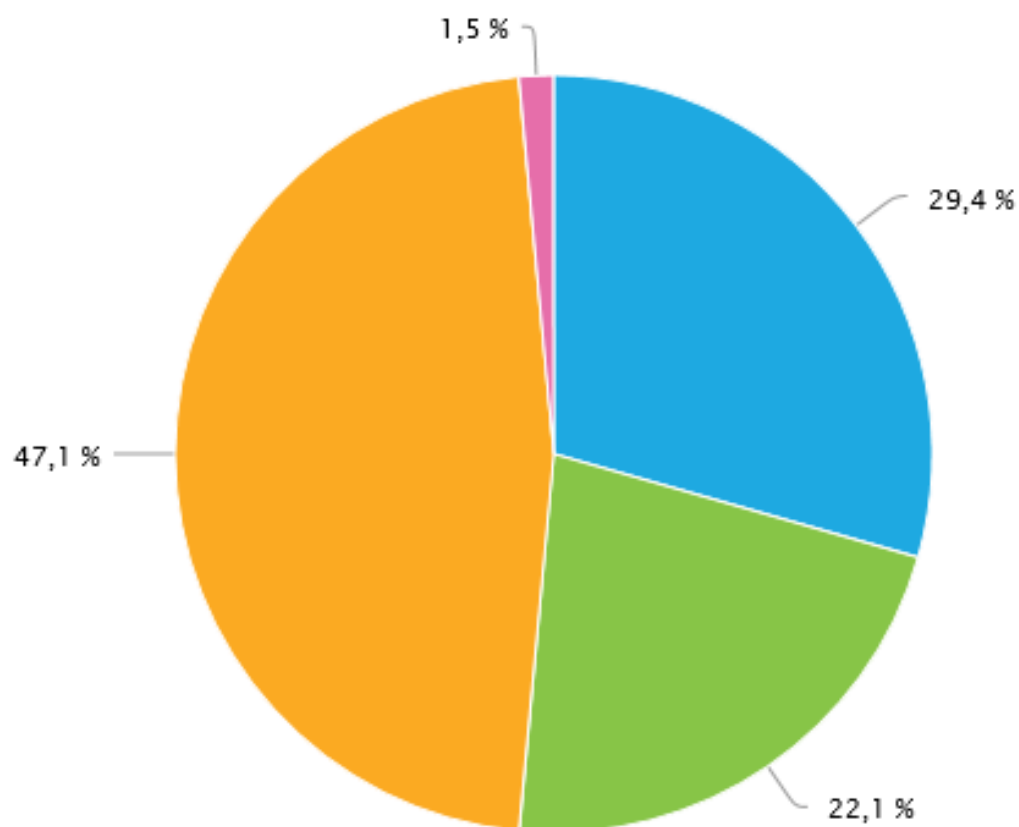
¹⁰² Zákony pro lidi: Vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2020 [citováno dne 9. 1. 2020]. Dostupné na WWW. <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>>

Příloha č. 3 - Seznam registrujících matričních úřadů¹⁰³

Matriční úřad	Správní obvod
Úřad městské části Praha 1	území hlavního města Prahy
Magistrát města Kladno	území Středočeského kraje
Magistrát České Budějovice	území Jihočeského kraje
Úřad městského obvodu Plzeň 3	území Plzeňského kraje
Magistrát města Karlovy Vary	území Karlovarského kraje
Úřad městského obvodu Ústí na Labem-město	území Ústeckého kraje
Magistrát Města Liberec	území Libereckého kraje
Magistrát Města Hradec Králové	území Královehradeckého kraje
Magistrát města Pardubice	území Pardubického kraje
Magistrát města Jihlava	území Kraje Vysočina
Úřad městské části Brno-střed	území Jihomoravského kraje
Magistrát města Olomouc	území Olomouckého kraje
Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz	území Moravskoslezského kraje
Magistrát města Zlín	území Zlínského kraje

¹⁰³ Ministerstvo vnitra České republiky: Uzavření registrovaného partnerství [online] c2019[citováno dne 24. 2. 2020]. Dostupné na WWW. <<https://www.mvcr.cz/clanek/uzavreni-registrovaneho-partnerstvi.aspx>>

Příloha č. 4 – Graf návštěvnosti matričního úřadu¹⁰⁴

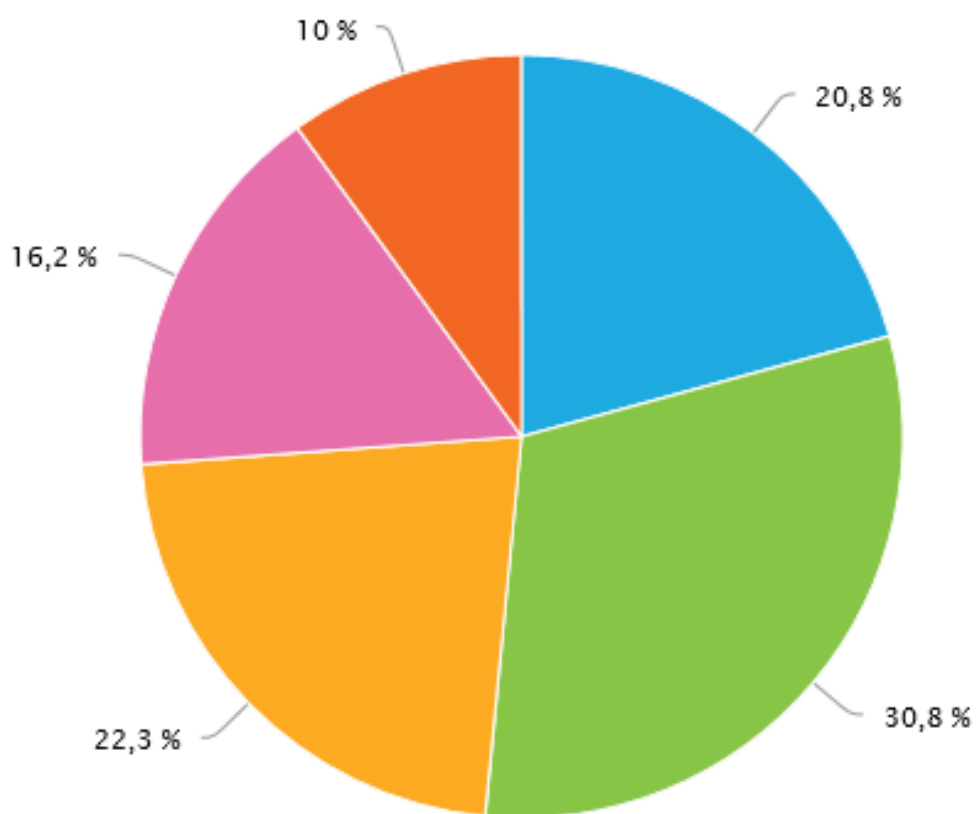

● Jednou ● Dvakrát ● 3 – 5x ● 6x a více

¹⁰⁴ Survio.cz: Moje dotazníky: Matriční úřady [online] c2012-2020 [citováno dne 23. 3. 2020]. Dostupné na WWW. <<https://app.survio.com/I2L1W5R3A5G6O7N5V1F5/data/index>>

Příloha č. 5 – Graf znázorňující souhlas/nesouhlas s přijetím zákona o manželství pro všechny¹⁰⁵

● Určitě ano ● Spíše ano ● Je mi to jedno ● Spíše ne ● Určitě ne

¹⁰⁵ Survio.cz: Moje dotazníky: Matriční úřady [online] c2012-2020 [citováno dne 23. 3. 2020]. Dostupné na WWW. <<https://app.survio.com/I2L1W5R3A5G6O7N5V1F5/data/index>>